

ISSN 2985-1998 (Online)

IN
SC.

วารสาร

นวัตกรรมศาสตร์สหวิทยาการ

Journal of Innovative Interdisciplinary Science

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2
พฤษภาคม – สิงหาคม
2568

<https://ms.nsu.ac.th>

056-219100 ต่อ 2400

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ชมรม นวัตกรรมแห่งสหวิทยาการ

Innovate of Interdisciplinary Sciences Club

วารสาร นวัตกรรมสหวิทยาการ

Journal of Innovative Interdisciplinary Sciences

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ นักศึกษา ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์กับสถาบันการศึกษาอื่นหรือองค์กรอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์คล้ายกัน

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : นวัตกรรมสหวิทยาการ

ภาษาอังกฤษ : Journal of Innovative Interdisciplinary Sciences

Website : <https://ms.nsr.ac.th>

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ลักษมี งามมีศรี

กองบรรณาธิการภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์	สิงห์ทองชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐธีรนนท์	รอดชื่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดุลเดช	ถาวรชาติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริกาญจน์	ทวีพิธานนท์
อาจารย์ ดร.ไกรวิชญ์	ดีเอม
อาจารย์เจนจิรา	เงินจันทร์
อาจารย์มัลลิกา	ภูมะธน

กองบรรณาธิการภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิวัฒน์	จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร. ปาจารย์	ผลประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา	สิงห์ทองชัย	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ดร.รุจิกาญจน์ สานนท์

ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไมตรี

ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์

ดร.ฐานรินทร์ หาญเกียรติวงศ์

เสียงใต้

Mrs.Xuan Ning

Mr.Xin Liu

Mr.Soulxay Inthasone

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สมาคมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยเกริก

โรงเรียนนานาชาติจีน (ประเทศไทย)

National University of Laos in Lao PDR

ฝ่ายประสานงานและดำเนินการ

นายหิรัญ ศรีพิณฑุสร

นายภานุวัตร แดงนวลจันทร์

นางกัลยา จูท่า

นางสาววาสนา อาจสาริกิจ

เจ้าของ

ชมรม นวัตกรรมแห่งสหวิทยาการ

(Innovative of Interdisciplinary Sciences Club)

ตัวย่อ น.ศ.ว. ย่อภาษาอังกฤษ I.N.Sc.

ตั้งอยู่ที่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เลขที่ ๓๘๙ หมู่ที่ ๙ ถนนสวรรค์วิถี

ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

กำหนดออก

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

ประเภทบทความที่รับตีพิมพ์

1) บทความวิชาการ (Academic Article)

2) บทความวิจัย (Research Article)

3) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

กระบวนการพิจารณาบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) และบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน จาก 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อหรือข้อมูลของผู้นิพนธ์บทความ และผู้นิพนธ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double – Blind Peer Review) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ภาษาที่รับตีพิมพ์

เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ข้อมูลลิขสิทธิ์ต่าง ๆ

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้นิพนธ์ทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสารฯ พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้นิพนธ์ทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะในวารสารนวัตศาสตร์สหวิทยาการ (Journal of Innovative Interdisciplinary Sciences) เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางหรือเนื้อหาอื่นๆ ของผู้นิพนธ์อื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้นิพนธ์ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการ ก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์ หากไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเบื้องต้น ทางวารสารจะถอดบทความของท่านออกโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ทั้งสิ้น

บทบรรณาธิการ

วารสารวิทยาศาสตร์สหวิทยาการ ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 ยังคงดำเนินบทบาทสำคัญในฐานะเวทีวิชาการที่เผยแพร่ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณค่าต่อการพัฒนาองค์ความรู้ การประยุกต์ใช้ในสังคมและการบริหารจัดการสมัยใหม่ บทความวิจัยทั้ง 5 เรื่องที่นำเสนอในฉบับนี้ ล้วนสะท้อนการบูรณาการองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในหลากหลายบริบท

บทความแรกว่าด้วยการวิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมจากการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ โดยเฉพาะโครงการท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย การนำเสนอข้อค้นพบที่สำคัญต่อการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือระดับภูมิภาค ส่วนบทความที่สองศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งชี้ให้เห็นการปรับตัวของผู้บริโภคและทิศทางการพัฒนาบริการดิจิทัลในอนาคต

บทความที่สามให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน สภาพแวดล้อม และแรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ในเขตเมืองใหญ่ อันเป็นองค์ความรู้ที่สนับสนุนการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ขณะที่บทความที่สี่มุ่งศึกษาแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ซึ่งเป็นประเด็นที่สะท้อนทั้งมิติความมั่นคงและค่านิยมทางสังคมในระดับท้องถิ่นและชาติ บทความสุดท้ายว่าด้วยปัญหา อุปสรรค และแนวทางการบริหารงานพัสดุในสถาบันอุดมศึกษา นับเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบในระบบการจัดการทรัพยากรขององค์กร

โดยสรุป ผลงานทั้งหมดในฉบับนี้มีได้เพียงแค่สร้างองค์ความรู้ใหม่ แต่ยังมีคุณูปการต่อการพัฒนาเชิงนโยบาย การบริหารจัดการองค์กร และการเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคม กองบรรณาธิการเชื่อมั่นว่าบทความเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย นักวิชาการ ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานในสาขาที่เกี่ยวข้อง และจะจุดประกายให้เกิดการต่อยอดงานวิจัยที่ลุ่มลึกและทรงคุณค่าต่อไปในอนาคต

รองศาสตราจารย์ ดร.ลักษมี งามมีศรี

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย

หน้า

การวิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมในชุมชนอันเนื่องมาจากการพัฒนาระบบโลจิสติกส์
(โครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย)
เนรัญชลา กำไลทอง และคณะ 1

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภค
หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19
ธาดาทิเบศร์ ภูทอง และคณะ 15

ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และแรงจูงใจ
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์
สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
ณัฐชยา ม่วงศรี และ ชนาธิป เลชะกุล 29

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร
ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์
พลอยสวย ทองอ่อน และ ณัฐชัย นิ่มนวล 42

ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ
ในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
จิราพร เชิญขวัญ 54

การวิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมในชุมชนอันเนื่องมาจากการพัฒนาระบบโลจิสติกส์
(โครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย)

The analysis of industrial expansion in the community the result of
logistics development system (The Dawei Deep-Sea Port and Industrial Estate Project)

เนรัญชลา กำไลทอง¹ น้ำฝน เสนางคนิกร² และ คณาวุฒิ เจียมวัฒนพงศ์³

Naranchala Khumlaitong¹ Numfon Senangkanikorn² and Knavoot Jiamwattanapong

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์^{1,2}

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์³

Faculty of Business Administration Rajamangala University of Technology Rattanakosin^{1,2}

Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Rattanakosin³

E-mail: naranchala.khu@rmutr.ac.th¹

Received: May 19, 2025

Revised: August 21, 2025

Accepted: August 24, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และนครปฐม ประเมินความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม โดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) และวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีศูนย์กลางการเติบโต การดำเนินงานใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพื้นที่และวิเคราะห์เชิงอุปนัย โดยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานราชการ 7 ฐานข้อมูลหลัก ได้แก่ ขอบเขตการปกครอง ประชากร พื้นที่รวมตัวของอุตสาหกรรม เส้นทางคมนาคม ปริมาณไฟฟ้า จำนวนโรงงาน และจำนวนแรงงาน วิเคราะห์ด้วยเทคนิค Weighted Overlay Analysis และใช้ทฤษฎีศูนย์กลางการเติบโต ประเมินศักยภาพพื้นที่แต่ละจังหวัด

ผลการวิจัย พบว่า จังหวัดกาญจนบุรีมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ ราชบุรีมีบทบาทสนับสนุนการผลิต และนครปฐมเหมาะสมเป็นฐานการผลิตสำเร็จรูปและคลังสินค้า พบแนวโน้มการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมใน 3 ลักษณะ คือ การกระจายตัวของโรงงาน SMEs การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่พื้นที่ที่มีศักยภาพ งานวิจัยนี้มีคุณค่าในการสนับสนุนการวางแผนเชิงนโยบาย การจัดสรรพื้นที่อุตสาหกรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย โดยมีระบบโลจิสติกส์เป็นตัวขับเคลื่อนหลักของการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่และการเติบโตทางเศรษฐกิจ

คำสำคัญ: โลจิสติกส์; การขยายตัวของอุตสาหกรรม; ศูนย์กลางการเติบโต; ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research article aims to examine the development of logistics infrastructure associated with the Dawei deep-sea port and industrial estate projects in Kanchanaburi, Ratchaburi, and Nakhon Pathom provinces. It evaluates the suitability of areas for industrial plant establishment by applying Geographic Information Systems (GIS) and analyzing industrial expansion trends within the framework of Growth Pole Theory. The study employs spatial research methodology and inductive analysis, drawing on secondary data from seven primary government databases: administrative boundaries, population, industrial clusters, transportation networks, electricity supply, number of factories, and labor force. Data were analyzed using the Weighted Overlay Analysis technique, while the Growth Pole Theory was applied to assess the spatial potential of each province.

Findings are as follows: Kanchanaburi demonstrates strong potential to become a logistics hub, Ratchaburi plays a supporting role in production, and Nakhon Pathom is suitable as a base for finished goods production and warehousing. The study identifies three major industrial expansion trends: the dispersion of SMEs, land-use transformation, and labor migration into high-potential areas. This research contributes to policy planning, industrial zoning, and sustainable regional development in Western Thailand, with logistics systems serving as the key driver of spatial transformation and economic growth.

Keywords: Logistics; Industrial Expansion; Growth Pole Geographic; Information System

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ เชื่อมโยงถึงกันอย่างแนบแน่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ได้กลายเป็นกลไกสำคัญที่ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในโครงการท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายมุ่งสร้างเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงบก-ทะเล ลดระยะเวลาและต้นทุนการขนส่งสินค้าระหว่างอาเซียนกับภูมิภาคอื่น พร้อมทั้งผลักดันให้ทวายเป็นศูนย์กลางการผลิตและกระจายสินค้าระดับภูมิภาค ประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้ร่วมกันผลักดันโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้พื้นที่ทวายเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์และอุตสาหกรรมในภูมิภาคอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (GMS) และอาเซียน เส้นทางโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงระหว่างทวายกับประเทศไทย เป็นแนวเส้นทางยุทธศาสตร์ที่มีบทบาททั้งด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาเมือง โดยเฉพาะ

เส้นทางผ่านด่านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี และเชื่อมต่อกับพื้นที่ตอนในของประเทศ เช่น ราชบุรี และ นครปฐม ถือเป็นโครงข่ายคมนาคมเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศเท่านั้น แต่ยังนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่ ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของกิจกรรมทางอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และการเคลื่อนย้ายของแรงงานและทุน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อชุมชนที่อยู่ในแนวพัฒนาดังกล่าว (Than & Turner, 2012) ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาสภาพการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และนครปฐม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากโครงการทวาย รวมถึงการประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ในการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม โดยประยุกต์ใช้สารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายมิติ เช่น ประชากร คมนาคม พลังงาน และโครงสร้างอุตสาหกรรมเดิม นอกจากนี้ งานวิจัยยังมีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในชุมชน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาโลจิสติกส์ โดยใช้กรอบแนวคิดของทฤษฎีศูนย์กลางการเติบโต (Growth Pole Theory) ซึ่งอธิบายว่าการพัฒนาเศรษฐกิจจะเริ่มจากจุดศูนย์กลาง เช่น ท่าเรือน้ำลึก และแผ่ขยายอิทธิพลไปยังพื้นที่โดยรอบ งานวิจัยนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่และแนวทางเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับโครงการท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และนครปฐม
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับตั้งโรงงานอุตสาหกรรมโดยประยุกต์ใช้หลักการระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)
3. เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในชุมชนที่ได้รับผลกระทบหรืออิทธิพลจากการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่ศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เชิงนโยบายและการวางแผนพื้นที่
งานวิจัยให้ข้อมูลเชิงพื้นที่ที่สนับสนุนการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม โดยหน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการวางแผนจัดสรรพื้นที่อุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์
2. เชิงเศรษฐกิจและการลงทุนในระดับภูมิภาค
ผลการวิเคราะห์ช่วยระบุพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงในการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการดึงดูดการลงทุนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับจังหวัดและภูมิภาค นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางที่นำไปสู่การศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม เช่น การ

เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างภาคอุตสาหกรรมกับชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3. เชิงวิชาการและการพัฒนาระบบฐานข้อมูลภูมิศาสตร์

งานวิจัยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) และการวิเคราะห์เชิงพื้นที่เพื่อประเมินศักยภาพพื้นที่ จึงเป็นต้นแบบในการประยุกต์ใช้ข้อมูลภูมิศาสตร์ในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์อย่างเป็นระบบและมีความแม่นยำ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ จำเป็นต้องอ้างอิงกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ และเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่อย่างมีระบบ ดังนี้

ทฤษฎีศูนย์กลางการเติบโต (Growth Pole Theory)

Perroux, F. (1955) มีแนวคิดหลักว่า "การพัฒนาเศรษฐกิจจะไม่ได้เกิดขึ้นอย่างกระจายตัวหรือเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่ แต่จะเริ่มต้นจากจุดศูนย์กลาง (Pole) ที่มีความเข้มข้นของกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูง และแผ่ขยายอิทธิพลไปยังพื้นที่โดยรอบ" จุดศูนย์กลางเหล่านี้มักประกอบด้วยอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ท่าเรือ เขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือเมืองใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์อธิบายว่าการพัฒนาเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นจาก "จุดศูนย์กลาง" ซึ่งมีองค์ประกอบของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรที่พร้อมรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ศูนย์กลางเหล่านี้จะขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจไปยังพื้นที่รอบข้างในลักษณะการกระจายตัวของความเจริญ ภายในโครงสร้างเศรษฐกิจมี "แรงผลักดัน" (Driving Forces) ซึ่งเกิดจากกิจกรรมขององค์กรหรืออุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการจูงใจให้อุตสาหกรรมอื่น ๆ พัฒนาไปด้วย เรียกปรากฏการณ์นี้ว่า "ผลการแพร่กระจาย" (Spillover Effects) หรือ "แรงดึงดูดทางเศรษฐกิจ" ที่ทำให้เกิดการลงทุนใหม่ การจ้างงาน และการพัฒนาของโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ใกล้เคียง การพัฒนาที่มีทิศทาง (Directional Development) กล่าวคือ การพัฒนาจะมีแนวโน้มไหลไปตามแนวเส้นทางที่เชื่อมโยงกับศูนย์กลาง เช่น ถนน รถไฟ หรือเครือข่ายโลจิสติกส์ ซึ่งมีผลต่อการจัดวางผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน แนวคิดนี้สอดคล้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในจุดใดจุดหนึ่งสามารถกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในวงกว้าง และกลายเป็นกลไกหลักในการพัฒนาพื้นที่โดยรอบอย่างมีแบบแผนและยั่งยืนบทบาทของโครงการท่าเรือน้ำลึกทวายที่มีศักยภาพในการเป็นจุดเริ่มต้นของการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและเครือข่ายโลจิสติกส์ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย

แนวคิดการพัฒนาเชิงพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการ วิเคราะห์ และแสดงข้อมูลเชิงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพสามารถบูรณาการข้อมูลหลายมิติ เช่น ประชากร เส้นทางคมนาคม พลังงาน และอุตสาหกรรม เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ในการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยใช้เทคนิค Weighted Overlay Analysis

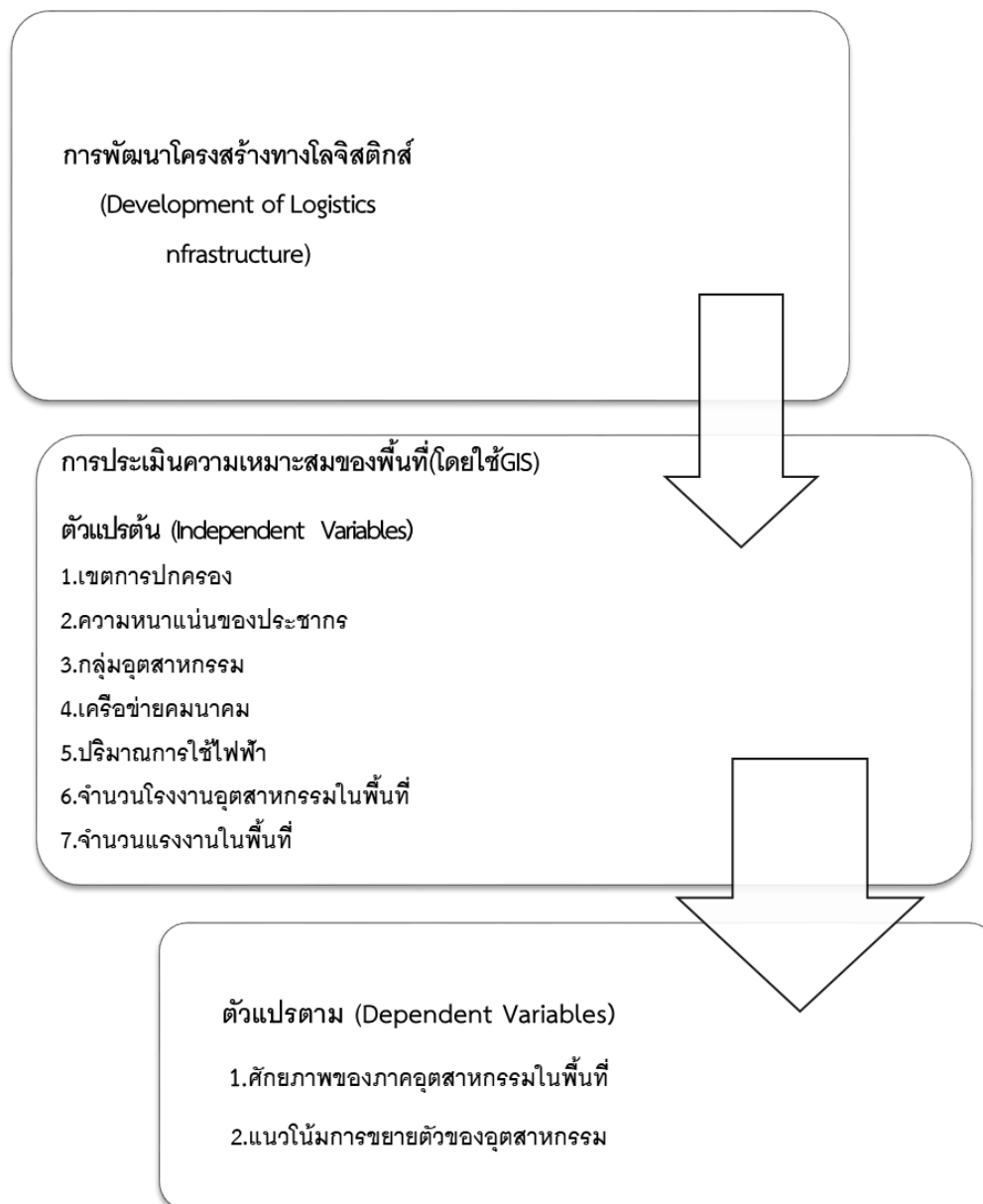
เพื่อประเมินศักยภาพของแต่ละพื้นที่อย่างเป็นระบบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Chayatanasakul, Srisawat, และ Panyapiwat (2023) มุ่งศึกษาบทบาทของโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่มีต่อการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในภาคตะวันตกของประเทศไทย โดยเน้นพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และนครปฐม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากโครงการพัฒนาโลจิสติกส์ขนาดใหญ่ เช่น ท่าเรือน้ำลึกทวายและเครือข่ายถนนระหว่างประเทศ การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานราชการและแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ รวมถึงการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์กับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ผลการศึกษพบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์มีอิทธิพลโดยตรงต่อการกระจายตัวของอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการกระจายตัวของโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม และการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่พื้นที่ที่มีศักยภาพ นอกจากนี้ งานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า จังหวัดกาญจนบุรีมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ ราชบุรีมีบทบาทสนับสนุนการผลิต และนครปฐมเหมาะสมเป็นฐานการผลิตสำเร็จรูปและคลังสินค้า การศึกษานี้จึงมีคุณค่าในการสนับสนุนการวางแผนเชิงนโยบาย การจัดสรรพื้นที่อุตสาหกรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย โดยมีระบบโลจิสติกส์เป็นตัวขับเคลื่อนหลักของการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่และการเติบโตทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของLiu, Wang, และ Zhang (2022) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ในแนวระเบียงเศรษฐกิจทวาย และเสนอว่าโลจิสติกส์ไม่ใช่เพียงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ แต่เป็น "ตัวกระตุ้นการเปลี่ยนผ่านเชิงพื้นที่" (spatial transformation driver) ที่ส่งผลต่อรูปแบบการใช้ที่ดินและรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของแรงงาน การศึกษานี้ใช้ข้อมูลจากชุดข้อมูล Global Artificial Impervious Area (GAIA) เพื่อวิเคราะห์การขยายตัวของพื้นที่ก่อสร้างในพื้นที่ชายแดนของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แผ่นดินใหญ่ ตั้งแต่ปี 1986 ถึง 2021 ผลการวิจัยพบว่าการขยายตัวของพื้นที่ก่อสร้างในพื้นที่ชายแดนมีความรวดเร็ว โดยมีจุดร้อนของการขยายตัวที่สำคัญในพื้นที่ชายแดนของจีน เวียดนาม และไทย นอกจากนี้ การศึกษายังระบุรูปแบบของการขยายตัวของพื้นที่ก่อสร้างในพื้นที่ชายแดนออกเป็นสามรูปแบบหลัก ได้แก่ การขยายตัวไปสู่แนวชายแดน (Expansion Towards the Borderline - ETB), การขยายตัวตามแนวถนนหรือแม่น้ำ (Expansion Along Roads/Rivers - EAR), และการขยายตัวแบบเครือข่าย (Network-Based Expansion - NBE) โดยรูปแบบเหล่านี้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ที่เกิดจากการพัฒนาโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชายแดน การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าโลจิสติกส์มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ โดยส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ที่ดินและการตั้งถิ่นฐานของแรงงานในพื้นที่ชายแดน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีศูนย์กลางการเติบโต (Growth Pole Theory) ระบุว่าพัฒนาเศรษฐกิจจะเริ่มจากจุดศูนย์กลางและแผ่ขยายอิทธิพลไปยังพื้นที่โดยรอบ และ Suwanmala และ Chuayrod (2021) วิเคราะห์การกระจุกตัวของอุตสาหกรรมในแนวเศรษฐกิจใหม่ในภาคตะวันตกของประเทศไทย พบว่าแนวโน้มของการพัฒนาอุตสาหกรรมกระจายตัวจากศูนย์กลางเศรษฐกิจสู่พื้นที่รอบข้าง โดยมีปัจจัยส่งเสริมจากระบบขนส่งและ

ความพร้อมของแรงงานในท้องถิ่น นอกจากนี้ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ มีผลต่อรูปแบบการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในแนวระเบียงเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงเมืองหลักกับพื้นที่ชนบทโดยรอบ โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการวางผังเมืองและการจัดสรรพื้นที่อุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐานในแต่ละพื้นที่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพื้นที่และเชิงอุปนัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นระบบ แสดงรายละเอียด ดังนี้

การกำหนดพื้นที่ศึกษา

กำหนดพื้นที่ศึกษาครอบคลุม 3 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี และนครปฐม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากโครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย โดยพิจารณาตามแนวเส้นทางโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงชายแดนพม่าร้อนกับพื้นที่ตอนในของประเทศไทย

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ใช้ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐและแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของไทย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) (2562) ด้านขอบเขตการปกครอง ความหนาแน่นของประชากร พื้นที่รวมตัวของอุตสาหกรรม เส้นทางคมนาคม ปริมาณการใช้ไฟฟ้า จำนวนโรงงานในพื้นที่และจำนวนแรงงานในพื้นที่

เครื่องมือและเทคนิคการวิเคราะห์

ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) เป็นเครื่องมือหลักในการวิเคราะห์ โดยนำข้อมูลทั้งหมดเข้าสู่ระบบ GIS โดยโปรแกรม ARC/INFO เพื่อดำเนินการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ และใช้เทคนิคที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลการกำหนดค่าถ่วงน้ำหนัก (Weighted Overlay Analysis) เพื่อประเมินศักยภาพของพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยการกำหนดน้ำหนัก พิจารณาจากความสำคัญของแต่ละปัจจัยในการส่งเสริมการตั้งโรงงานและการเติบโตทางอุตสาหกรรม

แนวทางในการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ทฤษฎีศูนย์กลางการเติบโต (Growth Pole Theory) François Perroux (1955) อธิบายลักษณะของการขยายตัวจากศูนย์กลางสู่พื้นที่โดยรอบ วิเคราะห์ผลรวมจากข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ในแต่ละจังหวัด และจัดลำดับความสามารถในการพัฒนาเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม

การสรุปผลและจัดทำข้อมูลประกอบ

นำผลการวิเคราะห์มาแสดงในรูปแบบแผนที่ความเหมาะสม (Suitability Map) พร้อมสรุปแนวโน้มของการขยายตัวในเชิงพื้นที่ โดยอ้างอิงหลักการทางวิชาการและข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมในชุมชนอันเนื่องมาจากการพัฒนาระบบโลจิสติกส์
ผลการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับโครงการทำเรื่อน้ำลึกและ
นิคมอุตสาหกรรมทวายในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และนครปฐม

ตารางที่ 1

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรีและนครปฐม
โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)

ฐานข้อมูล GIS ที่ใช้	รายละเอียดข้อมูล	เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	(คะแนนเต็ม 100)		
			แหล่งข้อมูล		
			กาญจนบุรี	ราชบุรี	นครปฐม
ขอบเขตการปกครอง	พื้นที่ระดับอำเภอ/ตำบล	เลือกพื้นที่ที่มีเขตอุตสาหกรรม หรือพื้นที่ว่างใกล้เขตเมือง	10%	10%	5%
จำนวนประชากร	ความหนาแน่นของประชากร	พื้นที่มีประชากรหนาแน่นปานกลางถึงมาก (แรงงานเพียงพอ)	10	15%	20%
พื้นที่ที่มีการรวมตัวของอุตสาหกรรม	พื้นที่ที่มีโรงงานอยู่แล้ว	เน้นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กลุ่มอุตสาหกรรมเดิม (Cluster)	10%	15%	20%
เส้นทางคมนาคม	ถนนหลัก/ทางรถไฟ/ทางด่วน	ระยะทางไม่เกิน 5 กม. จากถนนสายหลัก/รถไฟ	25%	20%	20%
ปริมาณไฟฟ้า	พื้นที่ที่มีกำลังไฟฟ้าเพียงพอ	ใกล้สถานี่ไฟฟ้าย่อยหรือแนวสายไฟแรงสูง	15%	10%	10%
จำนวนโรงงาน	โรงงานในพื้นที่	ค่าความหนาแน่นของโรงงานประกอบการวิเคราะห์เชิงพื้นที่	10%	10%	10%
จำนวนแรงงาน	จำนวนแรงงานในพื้นที่	มีแรงงานในระบบพร้อมรองรับอุตสาหกรรม	20%	20%	15%

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าจังหวัดกาญจนบุรีมีศักยภาพสูงด้านโลจิสติกส์เนื่องจากมีเส้นทางคมนาคมและแรงงานเพียงพอ ราชบุรีโดดเด่นในด้านประชากรและอุตสาหกรรมสนับสนุน ขณะที่นครปฐมเหมาะสมกับการผลิตและการกระจายสินค้าเพราะมีประชากรหนาแน่นและโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมครบถ้วน

ตารางที่ 2

เกณฑ์และข้อมูลในการวิเคราะห์

ลำดับ	ฐานข้อมูล GIS ที่ใช้	รายละเอียดข้อมูล	เกณฑ์ในการวิเคราะห์	แหล่งข้อมูล
1	ขอบเขตการปกครอง	ข้อมูลระดับอำเภอ/ตำบล	พิจารณาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น ใกล้เขตเมือง เขตนิคม	กรมโยธาธิการและผังเมือง
2	จำนวนประชากร	ความหนาแน่นประชากร	พื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นปานกลาง-มาก เพื่อรองรับแรงงาน	สำนักงานสถิติ
3	พื้นที่รวมตัวของอุตสาหกรรม	กลุ่มโรงงาน/นิคมอุตสาหกรรม	พื้นที่ใกล้คลัสเตอร์อุตสาหกรรมเดิมหรือเขตที่กำหนดไว้ในแผนผังเมือง	กรมโรงงานอุตสาหกรรม / กนอ.
4	เส้นทางคมนาคม	ถนนหลัก ทางหลวง รถไฟ	ระยะทางไม่เกิน 5 กม. จากถนนสายหลัก หรือทางรถไฟ เพื่อความสะดวกในการขนส่ง	กรมทางหลวง / กรมขนส่งทางบก
5	ปริมาณไฟฟ้า	ความใกล้แหล่งจ่ายไฟแรงสูง/สถานีไฟฟ้าย่อย	พื้นที่ที่มีระบบไฟฟ้าเพียงพอและสามารถรองรับการผลิตอุตสาหกรรม	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)
6	จำนวนโรงงาน	โรงงานในพื้นที่ (จำนวนและประเภท)	พื้นที่ที่มีโรงงานอยู่แล้ว แสดงถึงความพร้อมในโครงสร้างพื้นฐาน	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
7	จำนวนแรงงาน	แรงงานที่จดทะเบียนหรือแรงงานในระบบ	พื้นที่ที่มีแรงงานพร้อมใช้งานในอุตสาหกรรมต่าง ๆ	สำนักงานประกันสังคม / สنج.สถิติ

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาในเกณฑ์การวิเคราะห์ที่ใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่จากหลายหน่วยงาน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านประชากร การรวมตัวของอุตสาหกรรม และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะไฟฟ้าและคมนาคม มีบทบาทสำคัญต่อความเหมาะสมของพื้นที่ในการพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหลักในการจัดลำดับศักยภาพจังหวัด

2. เพื่อประเมินความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับตั้งโรงงานอุตสาหกรรมโดยประยุกต์ใช้หลักการระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)

ตารางที่ 3

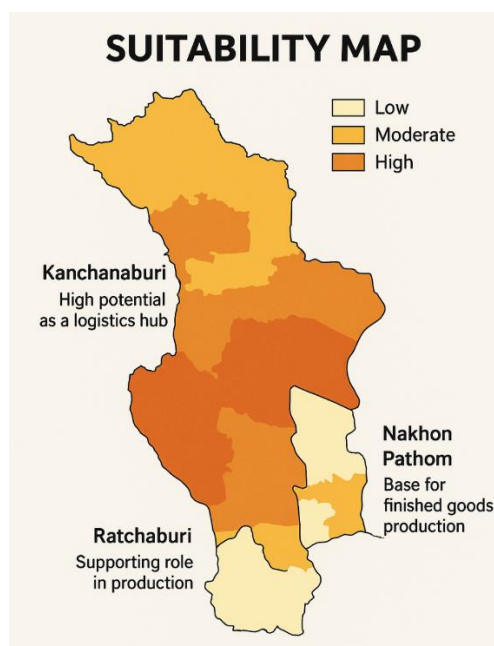
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับโครงการ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับโครงการ	
จังหวัดกาญจนบุรี	- มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมโยงกับด่านชายแดนพุน้ำร้อน เช่น ทางหลวงหมายเลข 323 และเส้นทางสายใหม่ที่เชื่อมต่อไปยังท่าเรือน้ำลึกทวาย - มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานรองรับ เช่น ระบบไฟฟ้า สถานีขนถ่ายสินค้าและพื้นที่โลจิสติกส์ - กาญจนบุรีจึงมีศักยภาพสูงในการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ชายแดนตะวันตกของประเทศไทย

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับโครงการ

จังหวัดราชบุรี	- ทำหน้าที่เป็น "พื้นที่สนับสนุน" มีเส้นทางหลักที่เชื่อมต่อกับกาญจนบุรีและกรุงเทพฯ - มีระบบสาธารณูปโภคครบถ้วน เช่น โรงไฟฟ้า ระบบขนส่ง และแรงงานในท้องถิ่น - เหมาะสมกับการตั้งโรงงานผลิตชิ้นส่วนหรืออุตสาหกรรมที่ต้องการเข้าถึงทั้งต้นทางและปลายทางขนส่ง
จังหวัดนครปฐม	- มีบทบาทเป็นฐานการผลิตขั้นสุดท้ายและกระจายสินค้า เนื่องจากอยู่ใกล้ศูนย์กลางการบริโภค - โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทางรถไฟ ระบบคลังสินค้า และนิคมอุตสาหกรรมมีความพร้อม - มีแนวโน้มกลายเป็นพื้นที่จัดเก็บและกระจายสินค้าระดับภูมิภาค (regional distribution center)

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษา พบว่า จังหวัดกาญจนบุรีเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ชายแดน ราชบุรีทำหน้าที่สนับสนุนภาคการผลิตด้วยสาธารณูปโภคครบถ้วน และนครปฐมมีความพร้อมด้านการเป็นฐานผลิตขั้นสุดท้ายและศูนย์กระจายสินค้า ทำให้ทั้งสามจังหวัดเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายโลจิสติกส์ที่ส่งเสริมการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในภูมิภาคตะวันตก

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงความเหมาะสม (Suitability Map) ในการขยายตัวของพื้นที่อุตสาหกรรม

จากภาพที่ 2 แสดงผลลัพธ์เชิงพื้นที่ที่สอดคล้องกับตารางที่ 1-3 โดยกาญจนบุรีปรากฏเป็นพื้นที่ศักยภาพสูงในการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ชายแดน (ตารางที่ 1 และ 3) ขณะที่ราชบุรีทำหน้าที่เป็นพื้นที่สนับสนุนการผลิตซึ่งมีโครงสร้างพื้นฐานครบถ้วน (ตารางที่ 2 และ 3) และนครปฐมมีบทบาทเป็นฐานการผลิตขั้นสุดท้ายและศูนย์กระจายสินค้า (ตารางที่ 3) การเชื่อมโยงดังกล่าวสะท้อนการพัฒนาที่มีลักษณะศูนย์กลางการเติบโตและการกระจายตัวของอุตสาหกรรมตามศักยภาพเชิงพื้นที่

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับโครงการท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายในเมียนมา ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านพื้นที่และเศรษฐกิจในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และนครปฐม โดยเฉพาะการกระจายตัวของภาคอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่พื้นที่ที่มีศักยภาพ แนวโน้มเหล่านี้สอดคล้องกับทฤษฎีศูนย์กลางการเติบโต (Growth Pole Theory) ของ François Perroux (1955) ซึ่งระบุว่าพัฒนาเศรษฐกิจมักเริ่มจากศูนย์กลางที่มีความเข้มข้นของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และค่อยขยายอิทธิพลไปยังพื้นที่โดยรอบผ่านระบบคมนาคมและเครือข่ายเศรษฐกิจ กรณีท่าเรือน้ำลึกทวายจึงเป็นตัวอย่างของศูนย์กลางการเติบโตที่แผ่ขยายเข้าสู่ภาคตะวันตกของไทยอย่างชัดเจน ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วย GIS ร่วมกับข้อมูลโรงงานจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม (2566) พบว่า แนวโน้มการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพิ่มขึ้นในอำเภอพนมทวน บ้านโป่ง และนครชัยศรี สอดคล้องกับงานของ Suwanmala & Chuayrod (2021) ที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่จากการพัฒนาโลจิสติกส์ และ Chayatanasakul et al. (2023) ที่ชี้ว่าโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เช่น ท่าเรือน้ำลึก ส่งผลต่อการจัดสรรพื้นที่อุตสาหกรรมภายใน 10 ปี นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงบทบาทของพื้นที่ศูนย์กลางที่นำไปสู่การพัฒนาแบบ urban-industrial corridor สนับสนุนแนวคิดของ Liu et al. (2022) ที่มองว่าโลจิสติกส์เป็นตัวเร่งการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ และเสนอให้รัฐวางนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับระบบโลจิสติกส์และส่งเสริมการเติบโตในลักษณะการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ภาครัฐควรจัดวางผังพื้นที่อุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับระบบโลจิสติกส์ เพื่อลดต้นทุนการขนส่งและใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า ควรนำ GIS มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนและตัดสินใจลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานควบคู่กับการยกระดับทักษะแรงงานในท้องถิ่นเพื่อรองรับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีมาตรการติดตามและประเมินผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรมีการศึกษผลกระทบเชิงลึกในพื้นที่ที่มีการขยายตัวของอุตสาหกรรมแล้ว เพื่อทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ควรพัฒนาแบบจำลองคาดการณ์การเติบโตโดยใช้ข้อมูล GIS ร่วมกับปัจจัยทางเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ ภูมิภาค และประเทศ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่แม่นยำและใช้เป็นต้นแบบสำหรับการวิจัยและการวางแผนเชิงนโยบายในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ASEAN Secretariat. (2010). *Master plan on ASEAN connectivity*. Jakarta: ASEAN Secretariat.
- Chayatanasakul, C., Srisawat, K., & Panyapiwat, N. (2023). Logistics infrastructure development and industrial expansion in western Thailand. *Journal of Regional Development Studies*, 45(2), 55–72.
- JICA (Japan International Cooperation Agency). (2015). *Preparatory survey for the Dawei Special Economic Zone development project in Myanmar*. Tokyo: JICA.
- Liu, Y., Wang, J., & Zhang, F. (2022). The role of logistics infrastructure in regional spatial transformation: A case study of the Dawei corridor. *Asian Logistics and Development Journal*, 12(1), 22–38.
- Ministry of Transport [กระทรวงคมนาคม]. (2013). รายงานการศึกษาโครงการท่าเรือน้ำลึกและเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย. กรุงเทพฯ: กระทรวงคมนาคม.
- Myint, T., & Kudo, T. (2014). Dawei deep seaport development and its implication for Myanmar and the Mekong region. *ERIA Research Project Report 2013-03*. Jakarta: ERIA.
- National Economic and Social Development Board [สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ]. (2014). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11*. กรุงเทพฯ: สศช.
- Office of Transport and Traffic Policy and Planning (OTP) [สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร]. (2019). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของไทย*. กรุงเทพฯ: สนข.
- Perroux, F. (1955). Note sur la notion de pole de croissance. *Économie appliquée*, 8, 307–320.
- Suwanmala, C., & Chuayrod, P. (2021). Spatial change and industrial clustering along emerging economic corridors in western Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 42(3), 301–315.
- Than, M., & Turner, S. (2012). *Myanmar's integration with global economy: Opportunities and challenges with Dawei deep-sea port development*. Singapore: ISEAS.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภค
หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

Factors influencing consumers' intention to use on-demand
ride-hailing platforms following the COVID-19 pandemic

Received: April 11, 2025

Revised: August 3, 2025

Accepted: August 24, 2025

ธาดาทิเบศร์ ภูทอง¹ อารียา วงศ์นิธิกาญจน์² ชลดา พ่วงน้อย³ กุลณัฐ ศิวพรสกุล⁴,
เฉลิมพล พุ่มพวง⁵ และ อมรรัตน์ อุดมเจริญศิลป์⁶

Thadathibesra Phuthong¹ Areeya Wongnithikan² Chonlada Phuangnoi³
Kullanut Siwapornsakul⁴ Chalernpol Phumpaung⁵ and Amornrat Udomcharoensil⁶

สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร^{1,2,3,4,5,6}

Department of Logistics Management, Faculty of Management Science, Silpakorn University^{1,2,3,4,5,6}

E-mail: phuthong_t@su.ac.th¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภคหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยบูรณาการแนวคิดจากแบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพและแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้มีประสบการณ์ใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถจำนวน 136 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยแบบสอบถามออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน ($\beta = 0.521$, $p < 0.05$) และการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน ($\beta = 0.467$, $p < 0.05$) ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวแปรทั้งสองสามารถอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจใช้งานได้ร้อยละ 57.70 ($R^2 = 0.577$) การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานมีอิทธิพลทั้งทางตรงต่อความตั้งใจใช้งานและทางอ้อมผ่านการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน สิ่งซึ่งทำให้เกิดการใช้งานและการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานและการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน ขณะที่การรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของโควิด-19 ไม่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์ม

คำสำคัญ: แพลตฟอร์มเรียกรถ, ความเชื่อด้านสุขภาพ, การยอมรับเทคโนโลยี, โควิด-19, ความตั้งใจใช้งาน

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research investigates factors influencing consumers' intention to use on-demand ride-hailing platforms following the COVID-19 pandemic by integrating the Health Belief Model and Technology Acceptance Model. Using quantitative methodology, data were collected from 136 respondents with experience using on-demand ride-hailing platforms through an online questionnaire using simple random sampling. Multiple regression analysis

Findings are as follows: perceived ease of use ($\beta = 0.521$, $p < 0.05$) and perceived usefulness ($\beta = 0.467$, $p < 0.05$) significantly influenced the intention to use ride-hailing platforms, with these variables explaining 57.70% ($R^2 = 0.577$) of the variance in usage intention. Perceived ease of use had both direct effects on usage intention and indirect impact through perceived usefulness. Cues to action and self-efficacy had indirect effects through perceived ease of use and usefulness. However, perceived susceptibility and severity of COVID-19 did not significantly influence platform usage intention.

Keywords: On-demand Ride-hailing Platform; Health Belief; Technology Acceptance; COVID-19; Usage Intention

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเดินทางของประชากรทั่วโลก เนื่องจากเชื้อไวรัสสามารถแพร่กระจายผ่านละอองฝอยจากระบบทางเดินหายใจ (World Health Organization [WHO], 2021) ส่งผลให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการใช้บริการขนส่งสาธารณะที่มีความแออัด เช่น รถโดยสารประจำทาง รถตู้โดยสาร หรือรถไฟฟ้า ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส (Shen et al., 2020; Beck & Hensher, 2020)

ในสถานการณ์ดังกล่าว แพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ (On-demand Ride-hailing Platforms) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการตอบสนองความต้องการด้านการเดินทางของผู้บริโภค แพลตฟอร์มเหล่านี้ เช่น Grab Lineman Bolt และ muvmi ได้รับการพัฒนาเพื่อให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการในช่วงการแพร่ระบาด โดยเน้นด้านความปลอดภัยทางสุขอนามัย

แพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ หมายถึง ระบบดิจิทัลที่เชื่อมโยงผู้โดยสารกับผู้ให้บริการขนส่งผ่านแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ โดยมีลักษณะสำคัญคือ ผู้ใช้สามารถระบุตำแหน่งต้นทางและปลายทาง กำหนดเวลารับ-ส่ง เลือกประเภทยานพาหนะ และชำระเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ แพลตฟอร์ม

เหล่านี้ใช้เทคโนโลยีระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ (GPS) และอัลกอริทึมในการจับคู่ผู้โดยสารกับผู้ให้บริการที่เหมาะสม

มาตรการของภาครัฐในการรณรงค์เรื่องการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ส่งผลให้ประชาชนลดการใช้บริการขนส่งสาธารณะและหันมาใช้บริการแพลตฟอร์มเรียกรถมากขึ้น เนื่องจากพื้นที่ภายในยานพาหนะสาธารณะเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อโควิด-19

ข้อมูลเชิงประจักษ์จากสถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับบริการขนส่งสาธารณะที่จัดเก็บโดยศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารหมายเลข 1584 ในช่วงเดือนตุลาคม 2565 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2566 พบว่า มีการร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ขับขี่ยานพาหนะสาธารณะรวมทั้งสิ้น 11,071 เรื่อง (ทิพย์เชยลนิษฐ์, 2566) ในขณะที่แพลตฟอร์มเรียกรถมีข้อได้เปรียบในด้านความสามารถในการระบุสถานที่รับ-ส่ง การเลือกผู้ให้บริการ และการคำนวณค่าโดยสารที่ชัดเจนล่วงหน้า

อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนวรรณกรรมของคณะผู้วิจัย พบช่องว่างสำคัญในงานวิจัย 2 ประการ คือ (1) การศึกษาที่บูรณาการแนวคิดด้านสุขภาพและเทคโนโลยีในบริบทของแพลตฟอร์มเรียกรถยังมีจำกัด และ (2) การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้แพลตฟอร์มเรียกรถในระยะหลังการแพร่ระบาดยังไม่มีการศึกษาอย่างเป็นระบบ ดังนั้น เพื่อเติมเต็มช่องว่างขององค์ความรู้ดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภคภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภค หลังจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยบูรณาการแนวคิดจากแบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model: HBM) และแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM)

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

ประโยชน์เชิงวิชาการ

งานวิจัยนี้เพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีในบริบทหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยพบว่าการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน ($\beta = 0.521$) และการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน ($\beta = 0.467$) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่สำคัญของความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 57.70

ประโยชน์เชิงการจัดการ

ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มเรียกรถสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนากลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงส่วนต่อประสานผู้ใช้ให้ใช้งานง่าย และสื่อสารประโยชน์ของแพลตฟอร์มให้ชัดเจนควบคู่กับการส่งเสริมโปรแกรมการแนะนำบอกต่อและพัฒนาระบบช่วยเหลือการใช้งาน

ประโยชน์เชิงนโยบาย

หน่วยงานภาครัฐสามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายการพัฒนาระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตรฐานการพัฒนาแอปพลิเคชันที่เน้นความง่ายต่อการใช้งาน ส่งเสริมการบูรณาการแพลตฟอร์มเรียกรถกับระบบขนส่งสาธารณะ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีพฤติกรรมและความตั้งใจใช้งาน

ความตั้งใจใช้งาน (Usage Intention) เป็นแนวคิดสำคัญในการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค โดยมีรากฐานมาจากทฤษฎีการกระทำตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ของ Ajzen (1991) ซึ่งระบุว่าความตั้งใจเป็นปัจจัยที่ดีที่สุดในการทำนายพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง ความตั้งใจใช้งานเทคโนโลยีหมายถึงระดับที่บุคคลได้สร้างแผนอย่างรู้ตัวเพื่อใช้หรือไม่ใช้เทคโนโลยีในอนาคต (Venkatesh & Davis, 2000)

แพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

แพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการเป็นรูปแบบธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างผู้โดยสารและผู้ให้บริการขนส่ง (Kumar et al., 2018) แพลตฟอร์มเหล่านี้มีลักษณะสำคัญคือความสามารถในการเข้าถึงบริการได้ทุกที่ตลอดเวลาผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ ความโปร่งใสในด้านราคา ระบบติดตามการเดินทางแบบเรียลไทม์ ระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวก และระบบให้คะแนนที่ช่วยสร้างความไว้วางใจระหว่างผู้โดยสารและผู้ให้บริการ (Jin et al., 2018)

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แพลตฟอร์มเรียกรถได้มีการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อความกังวลด้านสุขภาพของผู้ใช้บริการ เช่น การเพิ่มมาตรการความปลอดภัยด้านสุขอนามัย การแสดงข้อมูลการฉีดวัคซีนของผู้ขับขี่ และการให้บริการแบบไร้การสัมผัส (Hossain, 2021)

แบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพ

แบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพเป็นแนวคิดที่อธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันสุขภาพของบุคคล โดย Rosenstock (1974) ได้พัฒนาแนวคิดนี้เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคลในการยอมรับการป้องกันและรักษาโรค แบบจำลองนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ถึงประโยชน์ของการปฏิบัติ การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติ สิ่งชักนำให้เกิดการปฏิบัติ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโควิด-19 หมายถึง ความเชื่อส่วนบุคคลของผู้บริโภคเกี่ยวกับความน่าจะเป็นที่ตนเองอาจติดเชื้อโควิด-19 การรับรู้ความรุนแรงของโควิด-19 หมายถึง การประเมินการรับรู้ของปัจเจกบุคคลเกี่ยวกับระดับความรุนแรงของการติดเชื้อโควิด-19 และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสุขภาพกายและจิต (Li et al., 2021)

สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งาน หมายถึง สิ่งเร้าทั้งภายนอกและภายในที่กระตุ้นให้ผู้บริโภคใช้แพลตฟอร์มเรียกรถ โดยสิ่งชักนำภายในมาจากประสบการณ์ของผู้บริโภคในการใช้แพลตฟอร์ม ส่วนสิ่งชักนำภายนอกมาจากอิทธิพลของเพื่อนและครอบครัว (Elgzar et al., 2020)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง ความมั่นใจของผู้บริโภคในความสามารถของตนเองในการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ ซึ่งสามารถวัดได้จากการรับรู้ความสามารถในการใช้งานด้วยตนเอง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้งาน และการรับรู้ถึงความเพียงพอของความรู้และทรัพยากรที่จำเป็น (Yuen et al., 2021a)

แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี

แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (TAM) พัฒนาโดย Davis (1989) เป็นแนวคิดที่อธิบายพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยีของบุคคล โดยมีปัจจัยหลักคือ การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน (Perceived Usefulness) และการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use) ซึ่งส่งผลต่อทัศนคติและความตั้งใจใช้งานเทคโนโลยี

การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน หมายถึง ระดับความเชื่อของผู้บริโภคว่าการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถต้องใช้ความพยายามมากน้อยเพียงใด Davis (1989) พบว่ามีความเชื่อมโยงเชิงสาเหตุระหว่างการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานและการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน

การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน หมายถึง ระดับความเชื่อของผู้บริโภคว่าการใช้แพลตฟอร์มเรียกรถจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในด้านความสะดวกสบาย ความปลอดภัย และการลดความเสี่ยงในการติดเชื้อโควิด-19

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

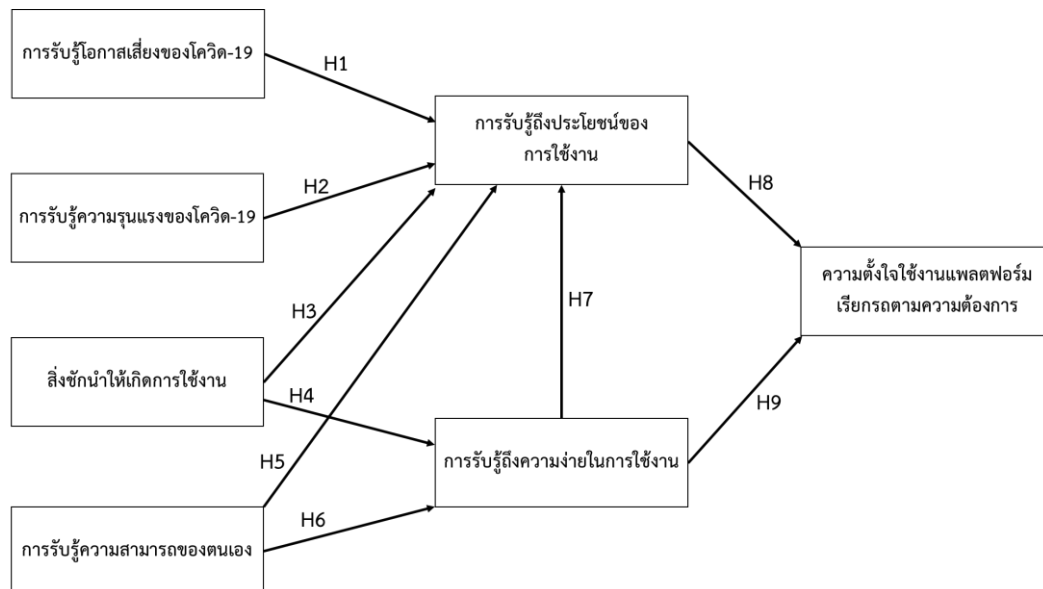
การศึกษาของ Li et al. (2021) ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีไร้สัมผัสในช่วงการระบาดของโควิด-19 โดยใช้แนวคิดจากแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีและแบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพ พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน และการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานมีผลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีไร้สัมผัส

Cheah et al. (2020) ได้ศึกษาทัศนคติและความตั้งใจในการใช้บริการเรียกรถ พบว่า ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย และราคาที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการ สอดคล้องกับ Yuen et al. (2021b) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับยานพาหนะไร้คนขับ พบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน และความเข้ากันได้กับวิถีชีวิตมีผลต่อความตั้งใจใช้งาน

งานวิจัยนี้จึงนำแนวคิดจากทั้งสองแบบจำลองมาบูรณาการเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภค

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและการพัฒนาสมมติฐานการวิจัย สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดในการวิจัย คณะผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภคหลังจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 (H1): การรับรู้โอกาสเสี่ยงของโควิด-19 ส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

สมมติฐานที่ 2 (H2): การรับรู้ความรุนแรงของโควิด-19 ส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

สมมติฐานที่ 3 (H3): สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งานส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

สมมติฐานที่ 4 (H4): สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งานส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

สมมติฐานที่ 5 (H5): การรับรู้ความสามารถของตนเองส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

สมมติฐานที่ 6 (H6): การรับรู้ความสามารถของตนเองส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

สมมติฐานที่ 7 (H7): การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

สมมติฐานที่ 8 (H8): การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

สมมติฐานที่ 9 (H9): การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มุ่งศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรตามกรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริโภคที่มีประสบการณ์ในการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการหลังจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน คณะผู้วิจัยจึงใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร โดยใช้โปรแกรม G*Power (Version 3.1.9.2) ตามแนวคิดของ Faul et al. (2009) ผลการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 119 คน เพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล คณะผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 รวมเป็นจำนวน 131 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ และส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการหลังจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 จำนวน 39 ข้อ

ส่วนที่ 2 ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนจาก 5 (เห็นด้วยมากที่สุด) ถึง 1 (เห็นด้วยน้อยที่สุด) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดำเนินการโดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ผลการวิเคราะห์พบว่าทุกข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.712-0.915 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2567 โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการเก็บข้อมูล มีผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 164 คน หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้จริงจำนวน 136 ชุด ซึ่งมากกว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

คณะผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- (1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ศึกษา
- (2) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเชิงพหุ (Multicollinearity)
- (3) การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ในการทดสอบสมมติฐาน คณะผู้วิจัยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภค หลังจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 นำเสนอตามลำดับดังนี้

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 71.30) มีอายุระหว่าง 18-22 ปี (ร้อยละ 84.60) มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 84.60) มีสถานภาพเป็นนักเรียน/นักศึกษา/นิสิต (ร้อยละ 83.80) ประเภทยานพาหนะที่เคยใช้บริการมากที่สุดคือ รถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 41.20) มีประสบการณ์การใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ 1-3 ปี (ร้อยละ 54.40) และมีความใช้จ่ายในการใช้บริการแพลตฟอร์มเรียกรถในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาไม่น้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 83.10)

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ศึกษา

ปัจจัยที่ศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ
การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเป็นโควิด-19	3.01	0.935	ปานกลาง	7
การรับรู้ความรุนแรงของโควิด-19	4.07	0.957	มาก	4
สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งาน	3.89	0.795	มาก	6
การรับรู้ความสามารถของตนเอง	4.29	0.553	มากที่สุด	2
การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน	4.12	0.644	มาก	3
การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน	4.31	0.567	มากที่สุด	1
ความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ	4.06	0.723	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.739	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96) โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดในการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย = 4.31) และการรับรู้ความสามารถของตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 4.29) ส่วนด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเป็นโควิด-19 มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.01)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ก่อนการทดสอบสมมติฐาน คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเชิงพหุ (Multicollinearity) ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7
1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเป็นโควิด-19	1						
2. การรับรู้ความรุนแรงของโควิด-19	0.221**	1					
3. สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งาน	0.195*	0.332**	1				
4. การรับรู้ความสามารถของตนเอง	0.148*	0.255**	0.457**	1			
5. การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน	0.167*	0.312**	0.523**	0.516**	1		
6. การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน	0.124	0.201*	0.480**	0.673**	0.697**	1	
7. ความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการ	0.114	0.287**	0.465**	0.493**	0.659**	0.681**	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษามีค่าอยู่ระหว่าง 0.114 ถึง 0.697 ซึ่งไม่เกิน 0.90 แสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปจนเกิดปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเชิงพหุ

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 โมเดลตามกรอบแนวคิดการวิจัย ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (β)	p-value	R ²	R ² adj	Tolerance	VIF	ผลการทดสอบ
H1: การรับรู้โอกาสเสี่ยงของโควิด-19 → การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน	-0.034	0.442	0.539	0.521	0.863	1.159	ไม่สนับสนุน
H2: การรับรู้ความรุนแรงของโควิด-19 → การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน	0.007	0.871	0.539	0.521	0.825	1.212	ไม่สนับสนุน
H3: สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งาน → การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน	0.203	0.001*	0.539	0.521	0.687	1.455	สนับสนุน
H4: สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งาน → การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน	0.197	0.000*	0.518	0.511	0.791	1.265	สนับสนุน
H5: การรับรู้ความสามารถของตนเอง → การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน	0.101	0.313	0.539	0.521	0.484	2.068	ไม่สนับสนุน
H6: การรับรู้ความสามารถของตนเอง → การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน	0.565	0.000*	0.518	0.511	0.791	1.265	สนับสนุน
H7: การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน → การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน	0.581	0.000*	0.539	0.521	0.464	2.153	สนับสนุน

สมมติฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอยมาตรฐาน (β)	p- value	R ²	R ² adj	Tolerance	VIF	ผลการ ทดสอบ
H8: การรับรู้ถึงประโยชน์ของการ ใช้งาน → ความตั้งใจใช้งาน แพลตฟอร์มเรียกรถฯ	0.467	0.000*	0.577	0.571	0.514	1.945	สนับสนุน
H9: การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้ งาน → ความตั้งใจใช้งาน แพลตฟอร์มเรียกรถฯ	0.521	0.000*	0.577	0.571	0.514	1.945	สนับสนุน

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ว่า การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน ($\beta = 0.521$, $p < 0.05$) และการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน ($\beta = 0.467$, $p < 0.05$) ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานมีอิทธิพลมากที่สุด ตัวแปรทั้งสองสามารถอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจใช้งานได้ร้อยละ 57.70 ($R^2 = 0.577$)

จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานที่ได้รับการสนับสนุน ได้แก่ สมมติฐานที่ 3, 4, 6, 7, 8 และ 9 ส่วนสมมติฐานที่ไม่ได้รับการสนับสนุน ได้แก่ สมมติฐานที่ 1, 2 และ 5

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภค หลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 ประกอบด้วย การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน และการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน โดยการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานมีอิทธิพลทั้งทางตรงต่อความตั้งใจใช้งานและทางอ้อมผ่านการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน ในขณะที่สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งานและการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจใช้งาน ส่วนปัจจัยด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของโควิด-19 และการรับรู้ความรุนแรงของโควิด-19 ไม่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภค

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถตามความต้องการของผู้บริโภค หลังการแพร่ระบาดของโควิด-19" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถของผู้บริโภค โดยบูรณาการแนวคิดจากแบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพและแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ประโยชน์ของการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ

ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานและสิ่งชักนำให้เกิดการใช้งานส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานของแพลตฟอร์มเรียกรถ การที่การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานส่งผลเชิง

บวกต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน ($\beta = 0.581$) สอดคล้องกับแนวคิดของ Davis (1989) ซึ่งอธิบายว่าเมื่อผู้ใช้ประเมินว่าระบบเทคโนโลยีมีความซับซ้อนต่ำ จะนำไปสู่การรับรู้ประสิทธิภาพและคุณค่าของระบบดังกล่าวในระดับที่สูงขึ้น ขณะที่สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งานเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน ($\beta = 0.203$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Elgzar et al. (2020) ที่พบว่าสิ่งชักนำทั้งภายในและภายนอกมีผลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานของเทคโนโลยี

ผลการวิจัยที่น่าสนใจคือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงของโควิด-19 และการรับรู้ความรุนแรงของโควิด-19 ไม่ส่งผลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานของแพลตฟอร์มเรียกรถ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ Li et al. (2021) และ Wong et al. (2021) ความไม่สอดคล้องนี้อาจอธิบายได้ว่า ช่วงเวลาที่ทำการวิจัย (สิงหาคม 2567) เป็นช่วงที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้คลี่คลายลงแล้ว ทำให้ผู้บริโภคมีความกังวลเกี่ยวกับโควิด-19 ลดลง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ความง่ายของการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง ($\beta = 0.565$) และสิ่งชักนำให้เกิดการใช้งาน ($\beta = 0.197$) ส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ การที่การรับรู้ความสามารถของตนเองส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lin et al. (2019) และ Agyemang (2022) ซึ่งพบความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ว่าระดับความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองต่อการใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลโดยตรงต่อการประเมินความยากง่ายของระบบนั้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน ($\beta = 0.521$) และการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งาน ($\beta = 0.467$) ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ การที่การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานและการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้งานสอดคล้องกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีของ Davis (1989) ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการอธิบายกระบวนการยอมรับนวัตกรรมของผู้ใช้

ความสัมพันธ์ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 กับความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ

ผลการวิจัยที่น่าสนใจคือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19 ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยงและการรับรู้ความรุนแรงของโรค ไม่ส่งผลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานและความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 อาจเป็นปัจจัยเริ่มต้นที่ทำให้ผู้บริโภคหันมาใช้แพลตฟอร์มเรียกรถมากขึ้น แต่ในระยะยาวแล้ว ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความสะดวกสบาย ความง่ายในการใช้งาน และประโยชน์ของแพลตฟอร์ม กลับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ให้บริการแพลตฟอร์มเรียกรถ

จากผลการวิจัยที่พบว่า การรับรู้ถึงความสะดวกในการใช้งานเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาส่วนต่อประสานผู้ใช้ (User Interface) และประสบการณ์ผู้ใช้ (User Experience) ให้มีความเรียบง่าย ใช้งานง่าย และไม่ซับซ้อน โดยอาจทำการทดสอบการใช้งานกับกลุ่มผู้ใช้จริงและนำผลตอบรับมาปรับปรุงแพลตฟอร์มอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ผู้ให้บริการควรให้ความสำคัญกับการสร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานของแพลตฟอร์ม โดยเน้นย้ำคุณค่าที่แพลตฟอร์มมอบให้ เช่น ความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว ความปลอดภัย และความคุ้มค่า ผ่านการสื่อสารการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า สิ่งชักนำให้เกิดการใช้งานมีอิทธิพลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้งานและความง่ายของการใช้งาน ดังนั้น ผู้ให้บริการควรส่งเสริมการแนะนำบอกต่อ (Word of Mouth) และการตลาดแบบบอกต่อ (Referral Marketing) ผ่านโปรแกรมการแนะนำเพื่อน (Refer a Friend) ที่ให้สิทธิประโยชน์แก่ทั้งผู้แนะนำและผู้ถูกแนะนำ

การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการรับรู้ถึงความสะดวกในการใช้งาน ผู้ให้บริการควรพัฒนาระบบการแนะนำการใช้งาน (Tutorial) ที่เข้าใจง่ายและเป็นขั้นเป็นตอน รวมทั้งจัดทำคู่มือการใช้งานและคำถามที่พบบ่อย (FAQ) ที่ชัดเจนและเข้าถึงง่าย เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ใช้ในการใช้งานแพลตฟอร์ม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำหรับภาครัฐและหน่วยงานกำกับดูแล ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าแพลตฟอร์มเรียกรถเป็นทางเลือกสำคัญในการเดินทางของประชาชน โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ ดังนั้น ภาครัฐควรมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาแพลตฟอร์มเรียกรถให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ภาครัฐควรพิจารณากำหนดมาตรฐานความปลอดภัยและสุขอนามัยสำหรับผู้ให้บริการแพลตฟอร์มเรียกรถ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บริการ รวมทั้งกำหนดมาตรการจูงใจทางภาษีหรือสิทธิประโยชน์อื่นๆ เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดหรือยานพาหนะไฟฟ้าในการให้บริการ

นอกจากนี้ ภาครัฐควรพิจารณาการบูรณาการแพลตฟอร์มเรียกรถเข้ากับระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อสร้างระบบขนส่งที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชันที่รวมบริการขนส่งทุกประเภทไว้ด้วยกัน (Mobility as a Service: MaaS) ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเข้าถึงบริการขนส่งได้สะดวกยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยในอนาคตควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถ เช่น ความไว้วางใจ (Trust) ความเป็นส่วนตัว (Privacy) ความปลอดภัย (Security) ราคา (Price) คุณภาพการบริการ (Service Quality) และความภักดีต่อแบรนด์ (Brand Loyalty) เพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การวิจัยในอนาคตควรศึกษาความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้ใช้ เช่น กลุ่มอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่อาจมีผลต่อความตั้งใจใช้งานแพลตฟอร์มเรียกรถที่แตกต่างกัน การวิจัยในอนาคตควรใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ทีมีโซเซียลนิวส์. (2566, 14 มีนาคม). *แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 17,548 เรื่อง*. MCOT.net DIGITAL.
- Agyemang, B. (2022). Technology acceptance in digital platforms: Reducing complexity perception through interface design and user training. *Journal of Information Systems and Technology Management*, 19, e202219004. <https://doi.org/10.4301/s1807-1775202219004>
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Beck, M. J., & Hensher, D. A. (2020). Insights into the impact of COVID-19 on household travel and activities in Australia -- The early days of easing restrictions. *Transport Policy*, 99, 95-119. <https://doi.org/10.1016/j.tranpol.2020.08.004>
- Cheah, I., Shimul, A. S., Liang, J., & Phau, I. (2020). Consumer attitude and intention toward ridesharing. *Journal of Strategic Marketing*, 30(4), 1-22. <https://doi.org/10.1080/0965254X.2020.1733050>
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319-340. <https://doi.org/10.2307/249008>
- Elgzar, W. T., Al-Qahtani, A. M., Elfeki, N. K., & Ibrahim, H. A. (2020). COVID-19 outbreak: Effect of an educational intervention based on health belief model on nursing students' awareness and health beliefs at Najran University, Kingdom of Saudi Arabia. *African Journal of Reproductive Health*, 24(2), 78-86. <https://doi.org/10.29063/ajrh2020/v24i2.12>
- Faul, F., Erdfelder, E., Buchner, A., & Lang, A.-G. (2009). Statistical power analyses using G*Power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. *Behavior Research Methods*, 41(4), 1149-1160. <https://doi.org/10.3758/BRM.41.4.1149>
- Hossain, M. (2021). The effect of the Covid-19 on sharing economy activities. *Journal of Cleaner Production*, 280, 124782. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.124782>

- Jin, S. T., Kong, H., Wu, R., & Sui, D. Z. (2018). Ridesourcing, the sharing economy, and the future of cities. *Cities*, 76, 96-104. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2018.01.012>
- Kumar, V., Lahiri, A., & Dogan, O. B. (2018). A strategic framework for a profitable business model in the sharing economy. *Industrial Marketing Management*, 69, 147-160. <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2017.08.021>
- Li, X., Yuen, K. F., Wang, X., & Wong, Y. D. (2021). Contactless technologies adoption during the coronavirus pandemic: A combined technology acceptance and health belief perspective. *Technology Analysis & Strategic Management*, 33(10), 1099-1112. <https://doi.org/10.1080/09537325.2021.1893155>
- Lin, X., Wang, X., & Hajli, N. (2019). Building e-commerce satisfaction and boosting sales: The role of social commerce trust and its antecedents. *International Journal of Electronic Commerce*, 23(3), 328-363. <https://doi.org/10.1080/10864415.2019.1619907>
- Rosenstock, I. M. (1974). The Health Belief Model and preventive health behavior. *Health Education Monographs*, 2(4), 354-386. <https://doi.org/10.1177/109019817400200405>
- Shen, Y., Li, C., Dong, H., Wang, Z., Martinez, L., Sun, Z., Handel, A., Chen, Z., Chen, E., Ebell, M. H., Wang, F., Yi, B., Wang, H., Wang, X., Wang, A., Chen, B., Qi, Y., Liang, L., Li, Y., & Xu, G. (2020). Community outbreak investigation of SARS-CoV-2 transmission among bus riders in eastern China. *JAMA Internal Medicine*, 180(12), 1665-1671. <https://doi.org/10.1001/jamainternmed.2020.5225>
- Venkatesh, V., & Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the technology acceptance model: Four longitudinal field studies. *Management Science*, 46(2), 186-204. <https://doi.org/10.1287/mnsc.46.2.186.11926>
- Wong, M. C., Wong, E. L., Huang, J., Cheung, A. W., Law, K., Chong, M. K., Ng, R. W., Lai, C. K., Boon, S. S., & Lau, J. T. (2021). Acceptance of the COVID-19 vaccine based on the health belief model: A population-based survey in Hong Kong. *Vaccine*, 39(7), 1148-1156. <https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2020.12.083>
- World Health Organization [WHO]. (2021). Coronavirus disease (COVID-19): How is it transmitted? <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted>
- Yuen, K. F., Cai, L., Qi, G., & Wang, X. (2021a). Factors influencing autonomous vehicle adoption: An application of the technology acceptance model and innovation

diffusion theory. *Technology Analysis & Strategic Management*, 33(5), 505-519.

<https://doi.org/10.1080/09537325.2020.1826423>

Yuen, K. F., Saidi, M. S. B., Bai, X., & Wang, X. (2021b). Cruise transport service usage post COVID-19: The health belief model application. *Transport Policy*, 111, 115-124.

<https://doi.org/10.1016/j.tranpol.2021.08.002>

ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
ทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
Factors affecting the quality of working life, work environment and motivation of employees at the
Government Housing Bank branches in shopping malls in Bangkok and its vicinity

ณัฐชา ม่วงศรี¹ และ ชนาธิป เลหะกุล²
Natchaya Muangsri¹ and Chanathip Lekhakul²

Received: August 2, 2025

Revised: August 19, 2025

Accepted: August 24, 2025

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย¹

ดร., อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย²

Student, Master of Business Administration students, Faculty of Business Administration,

University of the Thai Chamber of Commerce¹

Dr., Independent Study Advisor, Faculty of Business Administration, University of the Thai Chamber of Commerce²

E-mail: natcha1350@hotmail.com¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน (2) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน และ (3) เพื่อศึกษาแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า
ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า (1) คุณภาพชีวิตการทำงานสามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน ในภาพรวมได้ร้อยละ 0.3 ($R^2 = 0.003$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาศักยภาพและ
ด้านความภูมิใจในองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน ($p < 0.05$) (2) สภาพแวดล้อมในการทำงานสามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน ในภาพรวมได้ร้อยละ 0.2 ($R^2 = 0.002$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า สภาพการทำงานด้านกายภาพส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน ($p < 0.05$) และ (3) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานสามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน ในภาพรวมได้ร้อยละ 38.3 ($R^2 = 0.383$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการความผูกพัน
และความต้องการความสำเร็จส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน
ของพนักงาน ($p < 0.05$)

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตในการทำงาน; สภาพแวดล้อมในการทำงาน; แรงจูงใจ; ประสิทธิภาพการทำงาน

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research article aimed to (1) study the quality of work life that affects the performance of the employees (2) study the work environment that affects the performance of the employees and (3) study the motivation that affects the performance of the employees. The sample consisted of 298 employees of the Government Housing Bank in department store branches in Bangkok and its vicinity. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

Findings are as follows: (1) quality of work life can be combined to predict overall employee performance by 0.3 percent ($R^2 = 0.003$). When classified by each aspect, it was found that potential development and organizational pride affected the overall performance of employees ($p < 0.05$) (2) work environment can be combined to predict the overall employees performance by 0.2 percent ($R^2 = 0.002$). When classified by each aspect, the analysis revealed that physical working conditions significantly affected employees' overall performance ($p < 0.05$). (3) work motivation can be combined to predict the overall performance by 38.3 percent ($R^2 = 0.383$). The analysis by individual aspects revealed that the need for commitment and the need for achievement had a statistically significant effect on employees' overall performance ($p < 0.05$).

Keywords: Quality of Work Life; Work Environment; Motivation; Work Performance

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ดำเนินกิจการโดยให้บริการสินเชื่อสำหรับที่อยู่อาศัย และบริการด้านเงินฝาก ผลิตภัณฑ์ด้านสินเชื่อ ธนาคารพัฒนาผลิตภัณฑ์สินเชื่อ เพื่อตอบสนองความต้องการลูกค้าที่หลากหลายทั้งกลุ่มลูกค้าทั่วไป กลุ่มผู้ประกอบการ และสินเชื่อเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล เช่น โครงการบ้าน ธอส. เพื่อคุณเพื่อซื้อหรือปลูกสร้างที่อยู่อาศัย สินเชื่อพร้อมใช้ เพื่อซื้ออุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อประโยชน์ในการอยู่อาศัยโครงการบ้านล้านหลัง ระยะที่ 2 ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ผู้เริ่มต้นทำงาน และผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองนอกจากนี้ธนาคารยังให้ความสำคัญกับการดูแลสิ่งแวดล้อมผ่านผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น สินเชื่อบ้าน Solar Roof สินเชื่อบ้านอยู่เย็น เป็นสุข เป็นต้น ผลิตภัณฑ์เงินฝาก ธนาคารพัฒนาผลิตภัณฑ์เงินฝากครอบคลุมความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่ม ผ่านผลิตภัณฑ์เงินฝากออมทรัพย์ทุกประเภท ทั้งเงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ ใบรับเงินฝากประจำ (FDR) และสลากออมทรัพย์ธอส. (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2567) ในการดำเนินงานขององค์กรภาครัฐหรือ

รัฐวิสาหกิจ ความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของการให้บริการแก่ประชาชน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ในฐานะสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยปัจจุบันธนาคารมีการขยายสาขาออกไปในห้างสรรพสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าในการเข้าถึงบริการทางการเงิน (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2567)

การทำงานมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยให้ดำรงชีวิตได้ อีกทั้งยังสะท้อนถึงคุณค่าของบุคคลในสังคม คุณภาพชีวิตในการทำงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะหากบุคลากรมีความสุขมั่นคง และรู้สึกภาคภูมิใจกับงานที่ทำ ก็จะส่งผลดีต่อทั้งตัวบุคคลและความสำเร็จขององค์กร (ชมภูณัฐ เจริญปรีชา, 2565) หนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานคือสภาพแวดล้อม หากสถานที่ทำงานมีบรรยากาศที่เหมาะสม เอื้อต่อการใช้ความรู้ความสามารถ และได้รับการดูแลจัดการอย่างดี ย่อมทำให้พนักงานเกิดความตั้งใจและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและความผูกพันกับองค์กร (ภาณุรัฐดา ต่ายเรียน, 2565) นอกจากนี้แรงจูงใจในการทำงานถือเป็นกลไกสำคัญที่ผลักดันให้พนักงานทำงานอย่างเต็มศักยภาพ หากพนักงานมีแรงจูงใจสูง ย่อมส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้น ความคิดสร้างสรรค์ และผลงานที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง องค์กร และสังคม โดยสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ Herzberg (1959) ที่ชี้ว่าความพึงพอใจในการทำงานมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและความสำเร็จขององค์กร ดังนั้น องค์กรจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจและรักษาสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี เพื่อผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและพัฒนาอย่างยั่งยืน (ภัทรานิษฐ์ สุวรรณรัตน์, 2564)

อย่างไรก็ตาม พนักงานที่ปฏิบัติงานในสาขาที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่แตกต่างจากสาขาทั่วไปหรือ “สาขานดิน” เช่น เวลาในการให้บริการที่เริ่มช้ากว่าแต่เลิกช้ากว่า โดยพนักงานสาขาห้างมีเวลาให้บริการลูกค้าเฉลี่ย 7 ชั่วโมงครึ่งต่อวัน ตั้งแต่เวลา 10.30–18.00 น. ขณะที่สาขานดินทำงานตั้งแต่ 8.30–15.30 น. รวม 7 ชั่วโมงต่อวัน แม้จะมีเวลาทำงานไม่ต่างกันมากนัก แต่สาขาในห้างมักต้องรองรับปริมาณลูกค้าที่มากกว่า โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อภาระงานของพนักงาน นอกจากนี้ พนักงานในสาขาห้างยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดด้านสภาพแวดล้อม เช่น ไม่มีห้องน้ำประจำสาขา ต้องใช้ห้องน้ำส่วนรวมของห้างสรรพสินค้า และต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการจอดรถด้วยตนเอง แม้วันหยุดจะเท่ากับสาขานดิน แต่การหยุดงานของพนักงานสาขานดินมักจะถูกกำหนดไว้ตายตัวตามตารางปฏิทิน ขณะที่พนักงานสาขาห้างต้องหยุดตามความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานและต้องสอดคล้องกับผู้ปฏิบัติงานท่านอื่น ๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อความยืดหยุ่นและสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวกับการทำงาน ปัจจัยเหล่านี้เมื่อสะสมเป็นระยะเวลานานอาจก่อให้เกิดความรู้สึกกดดันและไม่พึงพอใจในการทำงาน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรในที่สุด ทำให้สาขาห้างมี อัตราการลาออกของพนักงานสูงกว่าสาขานดิน ซึ่งนับเป็นความท้าทายที่องค์กรควรให้ความสำคัญในการบริหารจัดการบุคลากรและสภาพแวดล้อมการทำงานเพื่อรักษาพนักงานที่มีคุณภาพให้อยู่กับองค์กรอย่างยั่งยืน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป ปรับใช้ในการพัฒนาแนวทางสำหรับการจัดการบริหารบุคลากรในองค์กรให้เกิดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีขึ้น เพื่อกระตุ้นและผลักดันให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานและความสุขในการทำงานซึ่งส่งผลต่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน เพื่อตอบสนองการดำเนินงานของการทำงานในธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ให้บรรลุตาม เป้าหมายให้เกิดขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และ แรงจูงใจ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ในห้างสรรพสินค้า ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน
2. เพื่อให้เข้าใจปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานให้เหมาะสมและส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อระบุปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคลได้อย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นที่การสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานโดยรวมขององค์กร

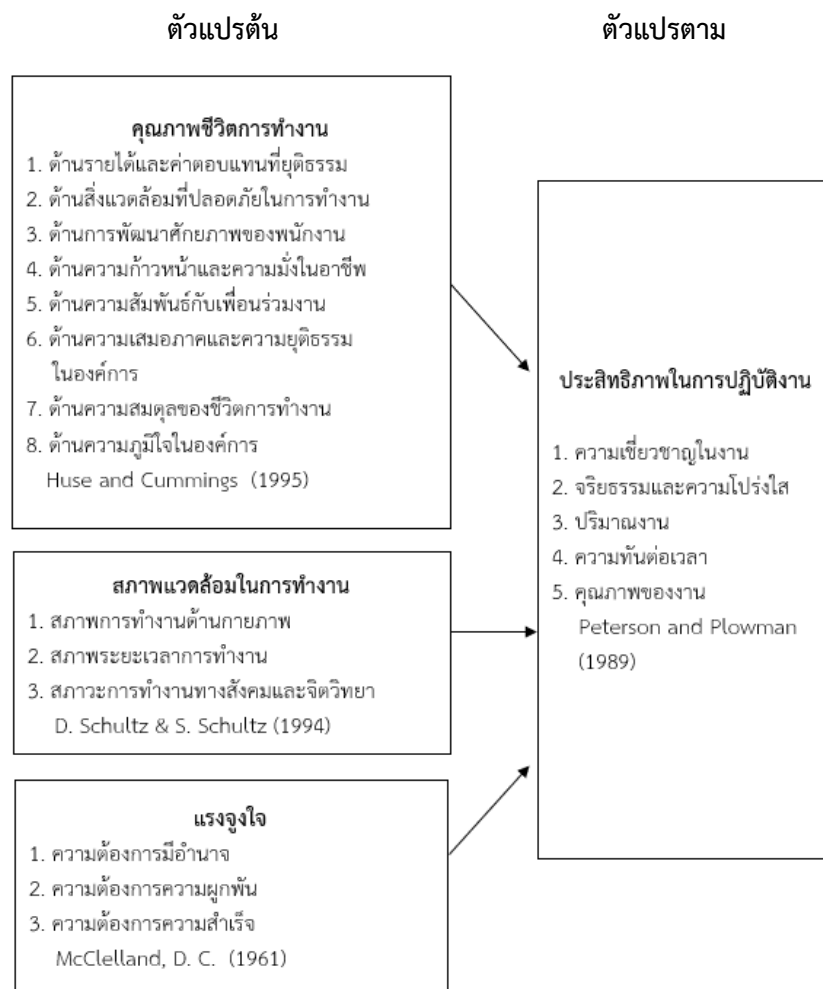
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยมีการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

คุณภาพชีวิตการทำงานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร โดย Huse และ Cummings (1995) ได้นำเสนอเกณฑ์คุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ประการ เช่น ค่าตอบแทนที่เป็นธรรม สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย การพัฒนาความสามารถ ความมั่นคงและก้าวหน้าในงาน ความยุติธรรมทางสังคม การบริหารที่เคารพสิทธิพนักงาน ความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนตัว รวมถึง

ความภาคภูมิใจในองค์กร ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยให้พนักงานทำงานด้วยความสุขและเต็มศักยภาพ ในขณะเดียวกัน Schultz และ Schultz (1994) อธิบายว่าสภาพแวดล้อมการทำงานมี 3 มิติ ได้แก่ ด้านกายภาพ เช่น แสง เสียง และความปลอดภัย ด้านเวลาในการทำงานที่เหมาะสมและยืดหยุ่น และด้านสังคมและจิตวิทยา ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจหรือความเครียดของพนักงาน ซึ่งทั้งหมดล้วนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงาน โดยตรง ด้านแรงจูงใจ McClelland (1961) ได้ชี้ให้เห็นว่าแรงผลักดันของมนุษย์ประกอบด้วย 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ (Achievement) ความต้องการความสัมพันธ์ (Affiliation) และความต้องการอำนาจ (Power) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ผลักดันให้บุคคลแสดงศักยภาพและมุ่งสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สุดท้าย Peterson และ Plowman (1989) ได้สรุปองค์ประกอบของประสิทธิภาพการทำงานไว้ 5 ด้าน ได้แก่ ความเชี่ยวชาญในงาน ความโปร่งใสทางจริยธรรม ปริมาณงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ความตรงต่อเวลา และคุณภาพของงานที่ได้มาตรฐาน จากแนวคิด ทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้สะท้อนว่า ประสิทธิภาพการทำงานเกิดจากการผสมผสานของคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม แรงจูงใจที่เพียงพอ และทักษะการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 298 คน (ข้อมูลจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ วันที่ 26 มีนาคม 2568) โดยการเก็บกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยแบบสอบถามดังกล่าว ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha's coefficient- α) ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.976

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และแรงจูงใจของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและตรงกลุ่ม โดยแบบสอบถามถูกเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์หลัก ซึ่งได้แก่แอปพลิเคชัน Line ซึ่งส่งผ่านตัวแทนของแต่ละสาขางาน และผ่านอีเมลภายในของธนาคารที่แบ่งกลุ่มย่อยตามส่วนงานหรือสาขา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นการให้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีดังนี้

พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุใน Generation Y (27 - 42 ปี) ระดับการศึกษาปริญญาตรี ตำแหน่งพนักงานธุรกิจสาขา/อาวุโส และประสบการณ์ทำงาน 1-10 ปี

คุณภาพชีวิตการทำงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.74$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเสมอภาคและความยุติธรรมในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความสมดุลของชีวิตการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านความภูมิใจในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาศักยภาพของพนักงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านรายได้และค่าตอบแทนที่ยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

สภาพแวดล้อมในการทำงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.72$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า สภาพระยะเวลาการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สภาพการทำงานด้านกายภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสภาวะการทำงานทางสังคมและจิตวิทยา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ความต้องการความผูกพัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความต้องการความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และความต้องการมีอำนาจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.39$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านจริยธรรมและความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านความทันต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมา ด้านคุณภาพของงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมา และด้านความเชี่ยวชาญในงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 1

คุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ตัวแปร	Coefficients				
	Unstandardized		Standardized		
	Coefficients		Coefficients		
	b	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	3.896	0.121		32.189	0.000
ด้านรายได้และค่าตอบแทน	0.066	0.051	0.145	1.308	0.192

ตัวแปร	Coefficients				
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	b	Std. Error	Beta	t	Sig
ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย	-0.087	0.053	-0.192	-1.642	0.102
ด้านการพัฒนาศักยภาพ	-0.127	0.047	-0.307	-2.681	0.008*
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ	0.049	0.041	0.110	1.197	0.232
ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	-0.017	0.056	-0.037	-0.297	0.766
ด้านความเสมอภาคและความยุติธรรมในองค์กร	-0.023	0.046	-0.047	-0.492	0.623
ด้านความสมดุลของชีวิตการทำงาน	0.066	0.067	0.136	0.986	0.325
ด้านความภูมิใจในองค์กร	0.115	0.046	0.278	2.514	0.012*

R = 0.292, R² = 0.085, Adjusted R² = 0.060, F = 3.363, p-value < 0.05

จากตารางที่ 1 แสดงว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาศักยภาพและด้านด้านความภูมิใจในองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านรายได้และค่าตอบแทนที่ยุติธรรม ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความเสมอภาคและความยุติธรรมในองค์กร และด้านความสมดุลของชีวิตการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2

สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

Model	Coefficients				
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	b	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	3.955	0.121		32.571	0.000
สภาพการทำงานด้านกายภาพ	0.119	0.057	0.239	2.090	0.037*
สภาพระยะเวลาการทำงาน	-0.061	0.054	-0.125	-1.123	0.262
สภาวะการทำงานทางสังคมและจิตวิทยา	-0.035	0.032	-0.079	-1.094	0.275

R = 0.130, R² = 0.017, Adjusted R² = 0.007, F = 1.681, p-value > 0.05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า สภาพการทำงาน ด้านกายภาพส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่สภาพระยะเวลาการทำงาน และสภาวะการทำงานทางสังคมและจิตวิทยาส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

Model	Coefficients				
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	b	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	1.204	0.128		9.396	0.000
ความต้องการมีอำนาจ	-0.025	0.017	-0.049	-1.494	0.136
ความต้องการความผูกพัน	0.364	0.033	0.447	10.943	0.000*
ความต้องการความสำเร็จ	0.366	0.031	0.483	11.833	0.000*

$R = 0.826$, $R^2 = 0.683$, Adjusted $R^2 = 0.679$, $F = 210.814$, $p\text{-value} < 0.05$

จากตารางที่ 3 แสดงว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการความผูกพัน และความต้องการความสำเร็จส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ความต้องการมีอำนาจส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย โดยสามารถอธิบายผลได้ดังนี้

คุณภาพชีวิตในการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

จากการศึกษา พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อาจให้ความสำคัญกับการมีสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวและการทำงาน รวมถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มากกว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมหรือผลตอบแทนที่ได้รับ ซึ่งอาจเป็นผลจากความคาดหวังที่

สอดคล้องกับลักษณะงานและบริบทของการทำงานในพื้นที่เมืองหลวงที่มีความแข่งขันสูง ส่งผลให้เพียงปัจจัยด้านสมดุลชีวิตและความภาคภูมิใจในองค์กรเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ เช่น รายได้ ความมั่นคง หรือสิ่งแวดล้อมในการทำงาน อาจถูกมองว่าเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ไม่ได้สร้างความแตกต่างต่อผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของภัทรานิษฐ์ สุวรรณรัตน์ (2564) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน และสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน กรณีศึกษาบริษัทผลิตปิโตรเลียมเคมี ครบวงจรในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ด้านความเกี่ยวข้องทางสังคม และโอกาสสำหรับการพัฒนาความสามารถ มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของบุคลากรในบริษัทผลิตปิโตรเลียมเคมีในจังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร โดย Huse และ Cummings (1995) ได้นำเสนอเกณฑ์คุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ประการ เช่น ค่าตอบแทนที่เป็นธรรม สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย การพัฒนาความสามารถ ความมั่นคงและก้าวหน้าในงาน ความยุติธรรมทางสังคม การบริหารที่เคารพสิทธิพนักงาน ความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนตัว รวมถึงความภาคภูมิใจในองค์กร ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยให้พนักงานทำงานด้วยความสุขและเต็มศักยภาพ

สภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

จากการศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่หลากหลายอยู่แล้ว ทั้งในด้านกายภาพ ระยะเวลาการทำงาน รวมถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตวิทยา อันเป็นลักษณะเฉพาะของการทำงานในพื้นที่ห้างสรรพสินค้า ซึ่งมีข้อจำกัดและความท้าทายแตกต่างจากสาขาทั่วไป พนักงานจึงสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมเหล่านี้ อีกทั้งบทบาทหน้าที่และเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน ตลอดจนการประเมินผลที่เน้นผลลัพธ์ อาจทำให้สภาพแวดล้อมในการทำงานไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของภัทรานิษฐ์ สุวรรณรัตน์ (2564) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน และสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน กรณีศึกษาบริษัทผลิตปิโตรเลียมเคมี ครบวงจรในจังหวัดระยอง ผลการศึกษา ปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงาน มิติด้านปฏิสัมพันธ์ มิติด้านการบำรุงรักษาและการเปลี่ยนแปลงในงาน และมิติของงานที่มีความก้าวหน้า มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัย Schultz และ Schultz (1994) อธิบายว่าสภาพแวดล้อมการทำงานมี 3 มิติ ได้แก่ ด้านกายภาพ เช่น แสง เสียง และความปลอดภัย ด้านเวลาในการทำงานที่เหมาะสมและยืดหยุ่น และด้านสังคมและจิตวิทยาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจหรือความเครียดของพนักงาน ซึ่งทั้งหมดล้วนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานโดยตรง

แรงจูงใจส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาในห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้พนักงานเกิดความตั้งใจ มุ่งมั่น และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนด โดยเฉพาะในบริบทของสาขาที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้า ซึ่งมีการแข่งขันสูงและต้องให้บริการลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ แรงจูงใจทั้งในด้านค่าตอบแทน ความก้าวหน้าในสายงาน การได้รับการยอมรับ หรือความท้าทายในการทำงาน จึงมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน และส่งผลให้แรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการทำงานในระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของภัทรานิษฐ์ สุวรรณรัตน์ (2564) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน และสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน กรณีศึกษาบริษัทผลิตปิโตรเลียมเคมี ครบวงจรในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพัชรี พันธุ์แต่งไทย (2564) ได้ศึกษาวิจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกิงกาญจน์ ไทยกิง (2565) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.612 ($R^2 = 0.612$) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของภาณุชดา ต่ายเรียน (2565) ศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงานและแรงจูงใจในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและความสุขในการทำงานของพนักงานใน โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการทำงาน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระดับความสัมพันธ์สูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. เสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการออกแบบระบบแรงจูงใจที่เหมาะสม ทั้งด้านค่าตอบแทน การยอมรับ ความก้าวหน้าในอาชีพ และความท้าทายในการทำงาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานให้สูงขึ้น

2. สนับสนุนความสมดุลชีวิตการทำงาน ควรมีนโยบายหรือกิจกรรมที่ช่วยให้พนักงานสามารถรักษาความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวและการทำงานได้ เช่น การจัดเวลาทำงานที่ยืดหยุ่น การสนับสนุนด้านสุขภาพจิต และกิจกรรมสร้างสรรค์ภายในองค์กร

3. ปลุกฝังความภาคภูมิใจในองค์กร การสื่อสารถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และคุณค่าขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการยกย่องความสำเร็จของพนักงาน จะช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความผูกพันที่ส่งผลต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในกลุ่มพนักงานธนาคารในเขตภูมิภาคหรือสาขาที่อยู่นอกห้างสรรพสินค้า เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในบริบทที่แตกต่างกัน

2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีอิทธิพล เช่น ความพึงพอใจในการทำงาน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หรือวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งอาจเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานแต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาในการศึกษาครั้งนี้

3. ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ควรมีการใช้การสัมภาษณ์หรือการสังเกตประกอบกับแบบสอบถาม เพื่ออธิบายความเชื่อมโยงของตัวแปรต่าง ๆ อย่างชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กึ่งกาญจน์ ไทยกิ่ง. (2565). *ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่*. สืบค้นจาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS /twin10/6314154191 .pdf>.
- ชมภูษุฑ เจริญบุรุษ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท เมกาทรานซ์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด. *วารสารศิลปศาสตร์(วังนางเลิ้ง) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*, 2(1), 72-89.
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์. (2567). *ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารอาคารสงเคราะห์*. สืบค้นจาก <https://www.ghbank. co.th/ information/>
- พัชรี พันธุ์แดงไทย. (2564). *แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ประยูร ศรีอุดมกุล และสุมาลี นามบุตร. (2565). ความพึงพอใจในการทำงาน ในฐานะตัวแปรคั่นกลางระหว่างแรงจูงใจในการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานประจำในบริษัทผลิตชิ้นส่วนประกอบชิ้นส่วนยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรม สายอีสเทิร์นชิบอร์ด. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 16(45), 250-265.

- ภาณุรัฐดา ต่ายเรียน. (2565). สภาพแวดล้อมในการทำงานและแรงจูงใจในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและความสุขในการทำงานของพนักงานใน โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร. *เอกสารการประชุม The 5th Bas National Conferences 2023 การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5*. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภัทรานิษฐ์ สุวรรณรัตน์. (2564). คุณภาพชีวิตการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน และสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน กรณีศึกษาบริษัทผลิตปิโตรเลียมเคมี ครบวงจรในจังหวัดระยอง. *เอกสารการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- สุทธาภรณ์ เกตุแดง. (2565). คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ผ่านความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานเขตภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุทธาภรณ์ เกตุแดง. (2565). คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ผ่านความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานเขตภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Herzberg, F. (1959). *The motivation to work*. New York: John Wiley & Sons.
- Huse, E. F., & Cumming, T. (1995). *Organization development and change*. New York: West Publishing Company
- McClelland, D.C. (1961). *The Achievement Society*. New York, NY: Prentice – Hall.
- Peterson, E. and Plowman, E.G. (1989). *Business organization and management*. Homewood, Illinois: Richard D. Irwin.
- Schultz, D. P., & Schultz, S. E. (1994). *Theories of Personality*. (5th ed.). California: Thomson Brooks/Cole Publishing.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร

ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์

Factors Affecting Motivation to Work for Military Service of Military Students in

Military Student Training Center 31 Nakhon Sawan Province

พลอยสวย ทองอ่อน¹ และ ณัฐชัย นิมนวล²

Ploysuay Thongon¹ and Nattachai Nimnuan²

Received: April 8, 2025

Revised: April 10, 2025

Accepted: August 24, 2025

นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์¹
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์²
Student, Master of Political Science, Faculty of Humanities and Social Science, Nakhon Sawan Rajabhat University¹

Assistant Professor Dr., Lecturer, Political Science, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Nakhon Sawan Rajabhat University²

E-mail: p_ploy_7@hotmail.com¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจของการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจสมัครเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบกที่ 31 จำนวนทั้งสิ้นรวม 2,621 นาย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 349 นาย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตรวัดลิเคิร์ท 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้วยดัชนีความสอดคล้อง และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับของแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.77$) (2) ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร พบว่า ด้านการมีเกียรติศักดิ์ศรีและการยอมรับนับถือ (X_1) ด้านความมั่นคงในชีวิต (X_2) ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน (X_3) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ (X_4) ซึ่งส่งผลเชิงบวกแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหารอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารได้ร้อยละ 65.00 ($R^2 = 0.65$)

คำสำคัญ: ปัจจัย, แรงจูงใจ, การรับราชการทหาร

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research article aims to (1) study the motivation level of military service students. (2) to study the factors affecting the motivation of military cadets to decide to enlist in the military. This study employs a quantitative methodology. The population consisted of military cadets from the Military Student Training Center, 31 Military District, using a sample of 349 students, simple random method. The study instrument employed a 5-point Likert scale questionnaire validated through the Index of Item-Objective Congruence (IOC) and Cronbach's alpha reliability testing. Data analysis utilized descriptive statistics and multiple regression analysis.

Findings are as follows: (1) The overall level of motivation for military service among military cadets was at a high level ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.77$). The results of the study on factors affecting the motivation of military cadets to join the military service found that honor and respect (X_1), life security (X_2), welfare and pay (X_3), and career advancement (X_4) significantly affected the motivation to join military service among military cadets. The model explained 65.00% of the variance in motivation to enlist ($R^2 = 0.65$).

Keywords: Factors; Motivation; Military service

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การรับราชการทหารไทยในปัจจุบัน คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกองทัพหรือหน่วยงานทหารในฐานะเจ้าหน้าที่หรือทหารที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พระมหากษัตริย์และประชาชน การเข้ารับราชการทหารสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การเป็นทหารกองประจำการ ทหารสัญญาบัตร คือ ทหารที่ได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูงกว่า โดยส่วนใหญ่จะเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา ทหารประเภทนี้จะต้องได้รับการฝึกอบรมในสถาบันทหาร และนักศึกษาวิชาทหาร คือ กลุ่มเยาวชนที่ศึกษาวิชาทหารในขณะที่กำลังศึกษาระดับการศึกษามัธยมปลายขึ้นไป โดยมีการฝึกอบรมทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ และเมื่อจบการศึกษาวិชาทหารนักศึกษาวิชาทหารจะได้รับสิทธิหลาย ๆ อย่างของอาชีพทหาร

การตัดสินใจในการเข้ารับราชการทหารมีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพทหาร ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลที่มีต่ออุดมการณ์ในความรักชาติ ความภาคภูมิใจในการรับใช้ชาติในการปกป้องประเทศ และการเสียสละเพื่อส่วนรวมซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญและมีเกียรติ หรือความต้องการคงมั่นคงในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือนสวัสดิการหรือค่าตอบแทนต่าง ๆ (กองทัพบก, 2531)

การรับราชการทหารจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในด้านการปกป้องอธิปไตย และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ งานวิจัยในหัวข้อ “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหารศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์” จะช่วยในการศึกษาและทำความเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเยาวชนในการเลือกอาชีพทหาร ซึ่งจะสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาหรือพัฒนาแนวทางในการเข้ารับราชการทหารได้ การทำความเข้าใจในด้านนี้ จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปรับปรุงกระบวนการและกลยุทธ์ในการดึงดูดเยาวชนที่มีศักยภาพเข้าสู่ กองทัพ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว จะพบว่าการรับราชการทหารอาจเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพที่สำคัญประการหนึ่งที่เลือกอาชีพที่สร้างความมั่นคงให้กับชีวิต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของนักศึกษาวิชาทหาร ว่ามีปัจจัยและแรงจูงใจใดของนักศึกษาวิชาทหารศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ ที่ทำให้นักศึกษาวิชาทหารตัดสินใจเข้ารับราชการทหาร และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ ในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาวิชาทหารของนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจของการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจสมัครเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้รู้ถึงระดับแรงจูงใจของการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์
2. ได้รู้ถึงข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจสมัครเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์
3. เป็นแนวทางในการนำข้อมูลไปพิจารณาวางแผนนโยบายในการรับสมัครบุคลากรทางทหารของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 อำเภอเมืองนครสวรรค์ หรือหน่วยงานกรมทหารอื่นที่สนใจ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการรับราชการ

ทฤษฎีแรงจูงใจนี้ได้เสนอความต้องการในด้านต่างๆกันของมนุษย์ การเรียงลำดับจากความต้องการเพื่อการอยู่รอดไปจนถึงความต้องการทางสังคม และการยอมรับนับถือจากสังคม ผู้วิจัยได้มีการนำแนวคิดและทฤษฎีมาอธิบายถึงแรงจูงใจในการรับราชการดังนี้

Morgan, King and Robinson, (1984: 210) กล่าวว่า แรงจูงใจเกิดจากภายในของตัวบุคคล สัตว์ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมอันนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แรงขับภายในตัวบุคคลที่จะนำไปสู่ความต้องการสิ่งเร้าจากภายนอก

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมที่กระตุ้น “แรงจูงใจ”

ส่วนที่ 3 เป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อให้เกิดพฤติกรรมโดยตรงโดยสรุปแรงจูงใจ

Maslow (1970, p. 69) กล่าวว่า การจูงใจจะเป็นไปตามลำดับโดยลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of needs) ของมนุษย์ตามทฤษฎีดังกล่าวมี 5 ระดับ คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ด้านความปลอดภัย ด้านสังคม ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม และด้านความสำเร็จในชีวิต โดยมีลักษณะเรียงลำดับ จากต่ำไปหาสูง และจากความต้องการนี้เองเป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงพฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกัน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน Chruden (1968: 67) มีความเห็นว่าการตอบสนองความต้องการของบุคคลโดยการส่งเสริมทางบวกนั้นควรกระทำ ดังต่อไปนี้

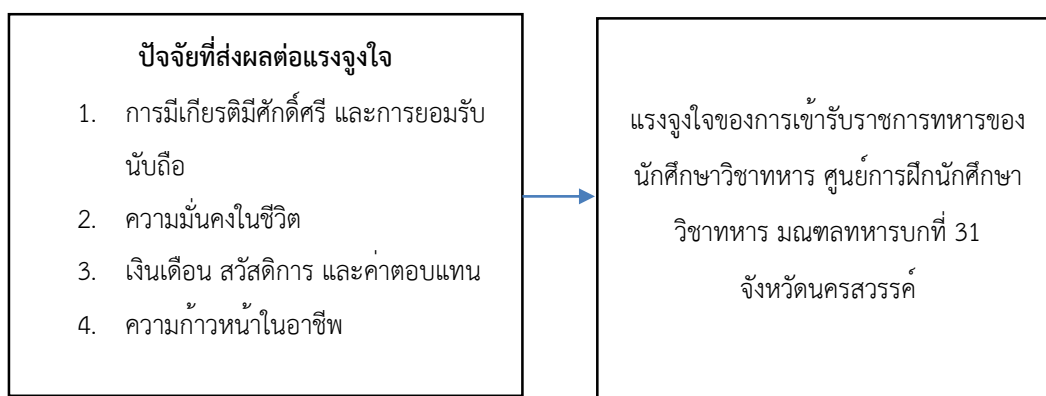
- (1) เงิน หมายถึง เงินเดือน ค่าจ้าง และผลประโยชน์อื่น ๆ ที่คิดเป็นตัวเงินได้
- (2) ความมั่นคง หมายถึง การคุ้มครองที่จะไม่ต้องออกจากงานมีรายได้เพียงพอเวลาประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยก็ได้รับค่าจ้างตอบแทนโดยสมควร
- (3) การชมเชยและการยอมรับนับถือ ซึ่งการปฏิบัติงานได้ดีก็ควรได้รับการยกย่องชมเชย
- (4) ให้โอกาสบุคลากรได้แข่งขันแสดงความสามารถอย่างเต็มที่
- (5) ให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับรู้ผลงานที่ตนทำผิดพลาดเพื่อที่จะหาทางแก้ไข
- (6) ควรให้บุคลากรมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของงานเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร
- (7) การให้บุคลากรได้เข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการวางแผนในการทำงานตลอดจนได้แสดงความคิดเห็นมีการพบปะหารือร่วมตัดสินใจ และขณะเดียวกันก็พยายามลดการลงโทษต่าง ๆ เช่น การปรับ การลดขั้นเงินเดือน การปลดออก การไล่ออก เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาณุพงศ์ พุทธิภาพ (2560: 23) แนวทางการส่งเสริมการรับรู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติของกำลังพลสำรอง พบว่า กำลังพลสำรอง เป็นกำลังทางยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญในการรักษาความมั่นคงและอธิปไตยของประเทศชาติในสภาวะปกติและสภาวะสงคราม จำเป็นต้องมีการปฏิบัติอื่น ๆ ที่จะสนับสนุนกิจการกำลังพลสำรอง เพื่อรณรงค์ให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะการเลือกใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน ตลอดจนสื่อ

สังคมออนไลน์ อย่างเหมาะสมมีความต่อเนื่องและการเจาะเข้าไปสู่กลุ่มเป้าหมายโดยตรง จากช่องทางที่มีอยู่ แล้วการสร้างแรงจูงใจค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเหมาะสมหรือสิ่งจูงใจอื่น ๆ เช่น การเลื่อนยศ เลื่อนฐานะ ในการเข้ารับราชการมีโอกาสความก้าวหน้า ตลอดจนมีความมั่นคงในชีวิตหรือมีโอกาสที่จะได้รับทุนเข้าศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นแนวทางที่เหมาะสมในการนำมาพัฒนาระบบกำลังพลสำรองให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อกำลังพลในกองทัพบกเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการศึกษาและวางแผนในการพัฒนาระบบกำลังพลสำรองต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยประชากรและ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละแบบจะประกอบไปด้วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑล ทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ จำนวนชายและหญิง รวมทั้งสิ้น 2,621 นาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑล ทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ จำนวนทั้งสิ้น 349 นาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้จากการคำนวณหา ขนาดตัวอย่าง โดยของ Taro Yamane ในประชากรเท่ากับ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระดับแรงจูงใจ และปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ความเชื่อถือ ได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้ศึกษาได้เสนอ แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญอีกจำนวน 3 ท่าน เพื่อ

ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาวิชาทหารศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบกที่ 31 จำนวน 349 นาย ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยผู้ศึกษาจัดทำแบบสอบถามโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google form ผ่าน Line เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาทั้งหมด 349 ชุด โดยมีช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2567 รวมระยะเวลาประมาณ 20 วัน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งจะใช้สถิติ ได้แก่

- (1) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
- (2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดระดับแรงจูงใจของการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร
- (3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจสมัครเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ ได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจของการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ แสดงผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับแรงจูงใจของนักศึกษาวิชาทหาร

ระดับแรงจูงใจการรับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. การตั้งใจที่จะเลือกรับราชการทหาร ก่อนมาศึกษา วิชาทหารของนักศึกษาวิชาทหาร	4.04	0.79	มาก	4
2. อาชีพราชการทหารเป็นอาชีพที่ท่านชอบมากที่สุด	0.79	0.80	มาก	3
3. การจะตัดสินใจเลือกรับราชการทหารเป็นอาชีพแรกหลังจาก สำเร็จการศึกษา	3.65	0.56	มาก	5
4. การจะยังคงตัดสินใจเลือกรับราชการทหาร ถึงแม้จะสอบบรรจุ ผ่านในหน่วยงานอื่นก่อน	4.16	0.84	มาก	2
5. การสมัครเรียนวิชาทหารเพื่อต้องการสอบบรรจุเข้ารับราชการทหาร โดยใช้โควตาจากการศึกษาวิชาทหาร	4.27	0.86	มากที่สุด	1
รวม	4.05	0.77	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับแรงจูงใจของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีผลสูงที่สุด พบว่า คือ ข้อที่ 5 ท่านสมัครเรียนวิชาทหารเพื่อสอบบรรจุเข้ารับราชการทหาร โดยใช้โควตาจากศึกษาวิชาทหาร มีผลสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.86$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ท่านจะยังคงตัดสินใจเลือกรับราชการทหารถึงแม้จะสอบบรรจุผ่านในหน่วยงานอื่นก่อน ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.84$) รองลงมา ข้อที่ 2 อาชีพราชการทหารเป็นอาชีพที่ท่านชอบมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.80$) รองลงมา ข้อที่ 1 ท่านตั้งใจที่จะเลือกรับราชการทหารก่อนมาศึกษาวิชาทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.79$) และลำดับสุดท้าย ข้อที่ 3 ท่านจะตัดสินใจเลือกรับราชการทหารเป็นอาชีพแรกหลังจากสำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.56$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจสมัครเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ แสดงผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ปัจจัย	Coefficients				
	Unstandardized		Standardized		
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta	t	Sig
(Constant)	-0.04	0.79		-0.05	0.04
ด้านการมีเกียรติศักดิ์ศรีและการยอมรับนับถือ (X ₁)	0.28	0.05	0.39	5.23	0.00*
ด้านความมั่นคงในชีวิต (X ₂)	0.12	0.05	0.23	2.08	0.00*
ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน (X ₃)	0.10	0.19	0.49	0.53	0.00*
ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ (X ₄)	0.47	0.06	0.60	7.40	0.00*

R = 0.80, R² = 0.65, F = 160.37, a = -0.16, p-value < 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจสมัครเข้ารับราชการทหาร ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) โดยมีตัวแปรตามที่น่าสนใจสู่สมการเพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหารฯ ทั้งหมด 4 ตัว คือ ด้านการมีเกียรติศักดิ์ศรีและการยอมรับนับถือ (X₁) ด้านความมั่นคงในชีวิต (X₂) ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน (X₃) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ (X₄) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีสมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหาร ของนักศึกษาวิชาทหารศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารฯ (Y) ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = -0.04 + 0.28(X_1) + 0.12(X_2) + 0.10(X_3) + 0.47(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.39 (Z_1) + 0.23 (Z_2) + 0.49 (Z_3) + 0.60 (Z_4)$$

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 31 จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้สรุปผลตามลำดับ ไว้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจสมัครเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหารฯ อยู่ในปัจจัยที่ 4 ด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในอาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ปัจจัยด้านการมีเกียรติศักดิ์ศรีและการยอมรับนับถือ ปัจจัยด้านสวัสดิการ และค่าตอบแทน และปัจจัยด้านความมั่นคงในชีวิต ตามลำดับ

1. ปัจจัยด้านการมีเกียรติศักดิ์ศรีและการยอมรับนับถือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรกคือ ทหารต้องมีความเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจเสี่ยงอันตรายหรือชีวิตเพื่อ

ปกป้องประเทศและประชาชน การอุทิศตนเพื่อชาติเป็นสิ่งที่สร้างเกียรติให้แก่ทหาร เพราะเขาคือผู้ที่ยืนหยัดในเวลาที่ชาติหรือสังคมต้องการจัดอยู่ในความคิดเห็นระดับมากที่สุด รองลงมาทหารมีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของชาติโดยไม่เพียงแต่ปกป้องประเทศจากภัยคุกคามภายนอกแต่ยังต้องรักษาความเป็นหนึ่งเดียวและสถาบันที่สำคัญของประเทศ เช่นสถาบันพระมหากษัตริย์ทำให้ทหารมีเกียรติในฐานะผู้ปกป้องสิ่งเหล่านี้ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาทหารยึดมั่นในหลักความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และปฏิบัติตามคำสั่งอย่างมีระเบียบวินัยโดยไม่ยอมรับการกระทำที่ผิดศีลธรรมเช่น การทุจริต หรือการกระทำที่เป็นภัยต่อประเทศชาติการรักษาจริยธรรมที่สูงส่งช่วยให้ทหารได้รับการเคารพจากประชาชนอยู่ในความคิดเห็นระดับมาก ตามลำดับ

2. ปัจจัยด้านความมั่นคงในชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรก คือ การรับราชการทหารจะทำให้ได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการสร้างรากฐานความมั่นคงให้กับชีวิตได้ ทหารมีความมั่นคงในแง่ของตำแหน่งงานที่มีความชัดเจน มีโอกาสในความเลื่อนตำแหน่งและการฝึกอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมทักษะให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ทหารมีเงินเดือนที่แน่นอนตามฐานเงินเดือนของข้าราชการ ทำให้ทหารมีความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ทหารยังมีความมั่นคงให้กับครอบครัว นั่นคือการมีสวัสดิการที่ช่วยดูแลครอบครัว เช่น การศึกษา และสุขภาพของครอบครัว รองลงมา คือ การมีความมั่นคงในด้านจิตใจและสภาพแวดล้อมการทำงาน โดยการมี การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การดูแลสุขภาพจิตใจเมื่อเผชิญกับความเครียดจากการปฏิบัติภารกิจในพื้นที่เสี่ยงหรือการมีความสัมพันธ์ที่ดีในที่ทำงาน ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ปัจจัยด้านสวัสดิการและค่าตอบแทนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรก คือ เงินเดือนและค่าตอบแทน ทหารจะได้รับเงินเดือนตามฐานเงินเดือนของข้าราชการ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งและระดับขั้นที่อยู่ในระบบราชการ โดยทหารจะมีการปรับเพิ่มเงินเดือนตามอายุงานหรือการเลื่อนขั้น ทหารอาจได้รับเบี้ยเลี้ยงพิเศษในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ห่างไกล เช่น พื้นที่ชายแดน หรือพื้นที่ประสบภัย ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ สวัสดิการด้านสุขภาพ ทหารและครอบครัวมักได้รับสิทธิในการรักษาพยาบาลฟรี หรือได้รับการสนับสนุนด้านการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของกองทัพหรือโรงพยาบาลภาครัฐที่ร่วมกับทหาร ทหารบางกลุ่มอาจได้รับการประกันโรงพยาบาลสุขภาพเพิ่มเติมจากหน่วยงานหรือรัฐ เพื่อครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเกษียณ ทหารที่ทำงานในราชการเป็นระยะเวลานาน และเกษียณอายุจะได้รับเงินบำนาญเพื่อความมั่นคงทางการเงินในช่วงหลังการเกษียณ ซึ่งจำนวนบำนาญจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งและระยะเวลาที่รับราชการ ในกรณีที่ทหารเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติภารกิจ สวัสดิการด้านการสงเคราะห์หรือเงินช่วยเหลือจะได้รับการจัดสรรให้แก่ครอบครัวหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4. ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในอาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรก คือ การเลื่อนตำแหน่ง ทหารสามารถเลื่อนตำแหน่งได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งส่วนใหญ่จะพิจารณาจากระยะเวลาในการรับราชการ ผลการปฏิบัติงาน และการสอบเลื่อนตำแหน่ง โดยการเลื่อนตำแหน่ง จะทำให้ทหารได้รับหน้าที่ที่สูงขึ้น พร้อมกับการเพิ่มเงินเดือนและสวัสดิการต่าง ๆ การเลื่อนตำแหน่งในอาชีพทหารมีหลายระดับ เริ่มจาก พลทหาร ไปจนถึงนายพล โดยแต่ละตำแหน่งจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ โอกาสในการทำงานในต่างประเทศ ทหารบางคนมีโอกาสทำงานในโครงการหรือภารกิจร่วมกับประเทศอื่น ๆ เช่น การส่งทหารไปปฏิบัติการรักษาสันติภาพในต่างประเทศ ซึ่งเป็นโอกาสที่ทหารจะได้เรียนรู้วัฒนธรรมและวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน และยังช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานในระดับสูงได้ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การรับหน้าที่ทางการบริหาร นอกจากการปฏิบัติหน้าที่ในสนามรบหรือการรักษาความสงบเรียบร้อยแล้ว ทหารยังมียุทธศาสตร์ในการรับตำแหน่งทางบริหาร เช่น การเป็นผู้บังคับบัญชา หรือการบริหารจัดการทรัพยากรทหาร ทหารที่สามารถแสดงความสามารถในการบริหารจัดการและมีความคิดเชิงกลยุทธ์ จะได้รับโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งในสายงานการบริหารมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการมีเกียรติศักดิ์ศรีและการยอมรับนับถือ ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของ นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษานับสนุนค้นพบของ ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี (2554) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยราชพฤกษ์ ประจำปีการศึกษา 2554 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งในปี การศึกษา 2554 บุคลากรมีระดับความพึงพอใจมากกว่าปีการศึกษา 2555 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมฤดี เอื้อสิริมนต์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยจูงใจซึ่งส่งผลต่อการลาออก กรณีศึกษาบริษัทอุตสาหกรรมทำ เครื่องแก้วไทย (มหาชน) ได้กล่าวว่า ปัจจัยจูงใจด้านโอกาสและความก้าวหน้าไม่ส่งผลทำให้เกิดการตัดสินใจ ลาออกของพนักงานซึ่งผู้บริหารเองไม่ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริง

2. ด้านความมั่นคงในชีวิตส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์ การฝึกนักศึกษาวิชาทหารฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษานับสนุนค้นพบของ คมกริช เสาวจิตร (2556) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (ภาคกลาง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความมั่นคงและโอกาสก้าวหน้าในงาน พนักงานเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าลักษณะงานที่กำลัง ทำอยู่มีความเหมาะสม และทำให้รู้สึกว่าจะมีอนาคตที่ดีขึ้นงานที่ปฏิบัติมีความท้าทายและกระตุ้นให้เกิดความ ต้องการอยากจะทำงาน

3. ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษานับสนุนค้นพบของ

สุดาพร ทองสวัสดิ์ (2562) ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กร ของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า สภาพความผูกพันต่อองค์กรของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ด้านความรู้สึกชอบพอศรัทธา และด้านผลประโยชน์เกื้อกูลและสิ่งตอบแทนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านมาตรฐานและระเบียบกฎเกณฑ์การทำงาน

4. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษานับสนั่นค้นพบของ ลลิตา จันทรงาม (2559) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ กลุ่มลูกค้าบุคคล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรด้านความคาดหวังที่จะก้าวหน้าในหน้าที่การงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ต่อมาเป็นด้านการพัฒนาการทำงาน ทักษะชีวิตที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน ภาวะผู้นำและค่าตอบแทน ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรโดยภาพรวม โดยที่ปัจจัยด้านภาวะผู้นำด้านทักษะชีวิตที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน ด้านการพัฒนาการทำงาน และด้านค่าตอบแทน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านความคาดหวังที่จะก้าวหน้าในหน้าที่การงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการให้ความรู้ และความเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ของทหารในสังคม เช่น การปกป้องความมั่นคง การช่วยเหลือประชาชนในภาวะวิกฤต หรือการรักษาความสงบเรียบร้อยในชาติ เพื่อให้ประชาชน เห็นคุณค่าและยอมรับในเกียรติของทหาร

2. ควรมีการปรับเปลี่ยนเงินเดือนและค่าตอบแทนของทหารให้เหมาะสมกับภารกิจและความเสี่ยงที่ทหารต้องเผชิญ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือในกรณีที่ต้องทำงานในสถานการณ์ฉุกเฉิน

3. ทหารควรได้รับโอกาสในการศึกษาต่อ ในสาขาต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ โดยการจัดสรรทุนการศึกษา และโครงการการศึกษาที่ช่วยเพิ่มทักษะทางวิชาการและทางด้านบริหารจัดการ เช่น การสนับสนุนให้ทหารได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือการพัฒนาความรู้ ทางทหารระดับ

4. ทหารที่ต้องปฏิบัติงานในพื้นที่ต่าง ๆ ควรได้รับสิทธิในการเข้าพักในที่พักที่มีมาตรฐานและความปลอดภัยสูง การมีที่พักที่ดีช่วยให้ทหารสามารถพักผ่อนและฟื้นฟูร่างกายได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลโดยใช้วิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาศึกษาในงานวิจัยนี้
2. ควรศึกษานักศึกษาวิชาทหารในจังหวัดพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบ หรือศึกษาข้อมูลจากกลุ่มที่มีความหลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กองทัพบก. (2531). *ระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการจัดทำบัญชีบรรจุกำลังพล พ.ศ.2531*. กรุงเทพฯ: คมกริช เสาวจิตร. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (ภาคกลาง)*. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พันโท อติเรก วสันต์สกุล. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้ารับราชการในเหล่าทหารปืนใหญ่ของนักเรียนนายสิบทหารบก รุ่นที่ 26 ประจำปีการศึกษา 2565*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม.
- ปวรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี. (2554). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร*. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- เปรมฤดี เอื้อสิริมนต์. (2557). *ปัจจัยเชิงจิตสำนึกต่อการลาออกกรณีศึกษาบริษัทอุตสาหกรรมทำเครื่องแก้วไทย (มหาชน)*. ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ลลิตา จันทรงาม. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ กลุ่มลูกค้าบุคคล*. สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดาพร ทองสวัสดิ์. (2562). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย*. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 6(2), 353-368
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. New York, NY: Harper & Row.
- Morgan, G. T., R. A. (1984). *King and N. M. Robinson. Introduction to Psychology*. Singapore : McGraw-Hill.

ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ
ในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Problems Threat and Guidelines for Parcel Management of Parcel Operators of the
Faculty of Management Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University

จิราพร เชิญขวัญ
Jiraphon Chaenkun

Received: February 28, 2025

Revised: April 10, 2025

Accepted: August 25, 2025

สำนักงานคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Dean's Office Faculty of Management Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University

E-mail: jiraporn.m@nsru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานด้านพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามกรอบแนวคิดการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 รวมถึงแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน จำนวน 30 คน โดยคัดเลือกด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม และการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารพัสดุของคณะมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างไรก็ดี ยังพบข้อจำกัดที่ส่งผลกระทบต่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณที่ยังไม่รองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อจำกัดด้านจำนวนผู้ประกอบการที่สามารถเข้าร่วมประมูล และความเข้าใจในกระบวนการตรวจรับพัสดุของบุคลากรในระดับปานกลาง (2) ระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุยังต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มความแม่นยำและความโปร่งใส แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านกฎหมายและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การนำระบบดิจิทัลมาช่วยในการบริหารพัสดุ เช่น ระบบติดตามสถานะการจัดซื้อแบบเรียลไทม์ และซอฟต์แวร์จัดการพัสดุ การจัดทำแผนบริหารพัสดุที่มีโครงสร้างชัดเจน และการปรับปรุงพื้นที่จัดเก็บพัสดุให้มีระบบอัตโนมัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดข้อผิดพลาด

สรุปได้ว่าการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการมีโครงสร้างและกระบวนการที่เป็นไปตามหลักกฎหมาย แต่ยังคงมีข้อจำกัดบางประการที่ต้องได้รับการปรับปรุง การนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาระบบพัสดุขององค์กรให้มีความยั่งยืน

คำสำคัญ: ปัญหาและอุปสรรค; แนวทางการบริหาร; ผู้ปฏิบัติงานพัสดุ; การจัดซื้อจัดจ้าง

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract

This research article aims to examine the current state and challenges of procurement operations at the Faculty of Management Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University, based on the procurement management framework under the Government Procurement and Supplies Administration Act B.E. 2560 (2017), as well as to explore strategies for improving the efficiency of procurement management. The sample for the study consists of 30 academic and support personnel, selected through cluster random sampling and purposive sampling. The research instrument used was a questionnaire, and the data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation.

Findings are as follows: (1) Procurement management at the Faculty of Management Sciences aligns with the Government Procurement and Supplies Administration Act B.E. 2560 (2017). However, there are limitations affecting the operational efficiency, including budget allocation that does not effectively support changes, limitations on the number of contractors eligible to participate in the bidding process, and a moderate level of understanding of the procurement acceptance process among staff. (2) The technology systems used for procurement and supplies management need further development to enhance accuracy and transparency. Key strategies for improving procurement management include developing staff capabilities in relevant legal and technological aspects, incorporating digital systems such as real-time procurement tracking systems and procurement management software, establishing a clear procurement management plan, and upgrading storage areas with automation systems to improve efficiency and reduce errors.

In conclusion, while the procurement management at the Faculty of Management Sciences follows legal frameworks, there are certain limitations that need to be addressed. The integration of technology will improve efficiency and transparency, which is a crucial approach for developing a sustainable procurement system in the organization.

Keyword: problems and obstacles; guidelines management; parcel operators; procurement

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานพัสดุเป็นองค์ประกอบสำคัญของการดำเนินงานในองค์กรทุกแห่ง เนื่องจากพัสดุและครุภัณฑ์เป็นทรัพยากรที่สนับสนุนให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรได้อย่างเหมาะสม หากปราศจากการบริหารจัดการที่ดี องค์กรอาจเผชิญกับปัญหาด้านความล่าช้า ขาดแคลนทรัพยากร ข้ำซ้อนในการดำเนินงาน และสิ้นเปลืองงบประมาณโดยไม่จำเป็น (ประจักษ์ ศรีจำปา, 2553)

ในบริบทของมหาวิทยาลัย การบริหารงานพัสดุถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้หน่วยงานสามารถดำเนินการกิจการด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการพัฒนาสังคมได้อย่างราบรื่น โดยเฉพาะในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งมีภารกิจในการสนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากร คณาจารย์ และนักศึกษา จำเป็นต้องมีระบบบริหารงานพัสดุที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม ทันต่อความต้องการ และคุ้มค่าในการใช้งาน อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา คณะวิทยาการจัดการต้องเผชิญกับปัญหาหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารงานพัสดุ ไม่ว่าจะเป็นความล่าช้าในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่เกิดจากกระบวนการอนุมัติที่ต้องผ่านหลายขั้นตอน และบางครั้งอาจมีการตีความระเบียบปฏิบัติที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความล่าช้าและการจัดซื้อที่ไม่ทันต่อความต้องการใช้งานของหน่วยงาน (สุภารัตน์ บาลนาคม, 2564)

จากรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างด้วยงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า คณะวิทยาการจัดการเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ได้รับการวิเคราะห์การดำเนินงานด้านพัสดุ โดยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างในหมวดงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะ อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาด้านการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด ซึ่งอาจเกิดจากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ซับซ้อนและความล่าช้าในการดำเนินงาน (President.nsr.u.ac.th, 2566) อีกปัญหาสำคัญที่พบคือข้อจำกัดด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานพัสดุ โดยบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานด้านนี้อาจไม่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องกฎหมายและระเบียบพัสดุของภาครัฐ ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งในบางกรณีอาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของเอกสารและความโปร่งใสในการบริหารพัสดุ นอกจากนี้ การจัดการสินค้าคงคลังที่ไม่มีประสิทธิภาพนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนวัสดุที่จำเป็นต่อการใช้งาน ขณะที่บางครั้งอาจมีวัสดุหรือครุภัณฑ์ค้างสต็อกเป็นจำนวนมากโดยไม่มีการใช้งาน ส่งผลให้เกิดต้นทุนจมโดยไม่จำเป็น (สุกัญญา ศรีทับทิม, 2555 อ้างถึงใน สุภารัตน์ บาลนาคม, 2564) เพื่อให้การบริหารงานพัสดุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการวางระบบบริหารจัดการพัสดุที่มีมาตรฐาน โดยเฉพาะการกำหนดแผนการจัดซื้อจัดจ้างที่สอดคล้องกับงบประมาณและความต้องการใช้งานจริง รวมถึงการกำหนดแนวทางป้องกันความเสี่ยงด้านความโปร่งใสในการดำเนินงาน การตรวจสอบภายในที่มีความเข้มงวดจะช่วยลดความผิดพลาดและป้องกันปัญหาการรั่วไหลของงบประมาณได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การกำหนดแนวทางประเมินผลการบริหารพัสดุจะช่วยให้สามารถระบุจุดอ่อนและนำผลการประเมินไปปรับปรุงระบบการบริหารงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ดังนั้น การศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาระบบการบริหารพัสดุให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาในการดำเนินงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามกรอบแนวคิดการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามกรอบแนวคิดการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระบบการบริหารจัดการพัสดุ โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการ เป็นข้อมูลสำคัญในการเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสามารถระบุจุดที่ต้องได้รับการแก้ไขหรือพัฒนาเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. นำไปสู่การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการพัสดุที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และส่งเสริมการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ พร้อมทั้งปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด
3. สามารถใช้ในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณประเภทงบลงทุน รวมทั้งเป็นข้อมูลสำคัญในการบริหารงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน
4. สามารถส่งเสริมการประยุกต์ใช้แนวทางในการบริหารจัดการสินทรัพย์ของหน่วยงานอื่น ๆ อย่างครบวงจร โดยการวางระบบและมาตรการในการบริหารสินทรัพย์ที่มุ่งเน้นการสร้างผลตอบแทนที่คุ้มค่า ลดการใช้สินทรัพย์ใหม่ที่ไม่จำเป็น และช่วยขจัดปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานด้านพัสดุ ลดการสูญเสีย การรั่วไหล และการสิ้นเปลืองทรัพยากร ซึ่งนำไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุดในระยะยาว

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ

การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุของหน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตาม “ พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ” โดยความหมายหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐ หมายถึง หมายความว่าราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย

ว่าด้วยวิธีการ งบประมาณ องค์การมหาชน องค์การอิสระ องค์การตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานธุรการของศาล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานในสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. หลักการคุ้มค่า โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนอง วัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสม และมีแผนการบริหารพัสดุที่ เหมาะสมและชัดเจน
2. หลักการโปร่งใส โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผยเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกันมีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และมีการ เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน
3. หลักการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้าเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
4. หลักการตรวจสอบได้โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ อย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้นและห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งหรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่พัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อใด ก็ให้ระบุยี่ห้อนั้นได้ (พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสตุนครรัฐ, 2560)

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ

การบริหารจัดการด้านพัสดุเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของการบริหารงานของ ทุกองค์กรในปัจจุบันและเป็นกลไกที่จะขับเคลื่อนกระบวนการต่าง ๆ ในองค์กรให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่องค์กรได้ตั้งไว้ เช่น คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการที่จะจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ก็จำเป็นที่จะต้องอาศัยการบริหารจัดการในด้านพัสดุเป็นเครื่องมือในการบริหารองค์กรและจัดบริการสาธารณะเพื่อบริการบุคลากรในสังกัดคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยในกระบวนการการบริหารด้านพัสดุจะเริ่มต้นจากการกำหนดความต้องการหรือการวางแผนการจัดทำ งบประมาณการจัดหาพัสดุ การควบคุม ได้แก่ การลงบัญชีหรือการลงทะเบียนและการตรวจสอบพัสดุประจำปี และในกระบวนการสุดท้ายคือ การจำหน่ายพัสดุ หลังจากที่ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าหมดความจำเป็นในการใช้งานหรือหากใช้ในราชการต่อไป อาจจะต้องสิ้นเปลืองค่าบำรุงรักษาเป็นจำนวนมาก (ราวรรณ สุนาโพธิ์, 2565)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ

สุชาติ สุกุลนา (2557) กล่าวว่า การบริหารงานพัสดุ คือ การ นำเอาวิทยาการหรือศิลปะในการบริหาร มาใช้เพื่อดำเนินงานพัสดุในกิจกรรมใด ๆ ไม่ว่าจะเป็น เป็นองค์กรของรัฐหรือเอกชนจำเป็นต้องใช้พัสดุในการ ปฏิบัติงาน การบริหารงานพัสดุ จึงจำเป็นที่องค์กรต่าง ๆ ต้องให้ความสนใจปรับปรุงแนวทางการบริหารอยู่ เสมอ เพื่อให้ สามารถใช้ประโยชน์จากพัสดุได้อย่างคุ้มค่า ประหยัดและตอบสนองความต้องการในการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งกิจกรรม เป้าหมายวัตถุประสงค์ ดังกล่าว มีระบบตั้งแต่วางแผน การเก็บรักษา การควบคุม และการจำหน่ายพัสดุ

เอกราช นิลพัฒน์ (2558) กล่าวว่า การบริหารงานพัสดุ หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนที่ทำให้ ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ เพื่อสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครสวรรค์ให้ดำเนินงานตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

รุ่งทิวา วงศ์ราษฎร์ (2559) กล่าวว่า การบริหารงานพัสดุ หมายถึง กระบวนการดำเนินการให้ได้มาซึ่ง สิ่งของ โดยวิธีการจัดหาพัสดุ ตั้งแต่การกำหนดความต้องการ การจัดซื้อจัดหา การควบคุม การเก็บรักษา การ จำแนกและการจำหน่ายออกจากบัญชีพัสดุ

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 (2560) ได้ให้ความหมาย ของ การบริหารพัสดุ ว่าหมายถึง การเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย การยืม การตรวจสอบ การบำรุงรักษา และการ จำหน่ายพัสดุ

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานพัสดุ หมายถึง การนำเอาวิทยาการหรือศิลปะในการบริหารมาใช้ใน กระบวนการหรือขั้นตอนในการจัดการพัสดุ ประกอบด้วย วัสดุและครุภัณฑ์ด้วยวิธีการจัดหาพัสดุ การควบคุม การบำรุงรักษาและการจำหน่ายพัสดุ เพื่อ สนับสนุนและตอบสนองความต้องการในการปฏิบัติงานขององค์กร ได้อย่างทันเวลา คุ้มค่า ประหยัด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพที่ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้าน ที่ 1 ด้านการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย เป็นการลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ แยกชนิดและรายการ มีหลักฐานการรับเข้า บัญชีหรือทะเบียนเก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และครบถ้วนถูกต้อง ตามบัญชีหรือทะเบียน ด้านที่ 2 ด้านการยืม การให้ยืมหรือนำพัสดุไปใช้ในกิจการหรือ ประโยชน์ของทาง ราชการ ผู้ยืมจะต้องมีการทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ยืม พัสดุประเภทใช้ครุรูปจะต้องนำพัสดุ นั้นมาส่งคืนให้ในสภาพที่ใช้การได้เรียบร้อย ด้านที่ 3 ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ โดยหน่วยงานจัดให้มี ผู้ควบคุมดูแลพัสดุให้อยู่ในสภาพ ที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา มีการจัดทำแผนการซ่อมบำรุงที่เหมาะสมและ ระยะเวลาใน การซ่อมบำรุง และด้านที่ 4 ด้านการจำหน่ายพัสดุ เป็นการจัดการพัสดุที่เลิกใช้แล้ว เสื่อมสภาพ ล้าสมัย เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาหรือซ่อมแซมพัสดุ

แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาและการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน

ปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานนั้นเกิดมาจากหลายส่วน ทั้งจากผู้ปฏิบัติงานเอง รวมถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากกระบวนการการทำงานและ อุปกรณ์ในการใช้งานต่างๆ โดยในการนี้มีผู้ที่ กล่าวถึงการสังเคราะห์และหาสาเหตุต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานไว้ดังนี้ จากการทำงานมาเป็น

ระยะเวลาหนึ่ง พฤติกรรมในการทำงานของ บุคคลจะส่งผลกระทบต่อเนื่องในด้านการติดต่อสื่อสาร การมอบหมายงานและการสั่งงาน ซึ่งเป็น ผลกระทบโดยตรงต่อการทำงาน อีกทั้งการทำงานมาเป็นระยะเวลานาน จะทำให้เกิดทักษะและความชำนาญเกี่ยวกับงานนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานนั้น ๆ และสามารถช่วยลดปัญหา ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทั้งจากทักษะความชำนาญเฉพาะด้านในงาน หรือพฤติกรรมของบุคคลในการปฏิบัติงานของจากทฤษฎี X และทฤษฎี Y ของ McGregor กล่าวโดยสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานควรจะศึกษา ให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาก่อน เพื่อที่จะนำเสนอสาเหตุที่ได้มาซึ่งพิจารณาวิธีแก้ไขได้อย่างถูกต้อง(ราวรณ สุนาโพธิ์, 2565)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุษกร ศิริวิทยาการ (2562) ศึกษาการปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรการศึกษาภาครัฐ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรการศึกษาภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อในองค์กรการศึกษาภาครัฐผลการศึกษา พบว่า กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรการศึกษาภาครัฐยังคงมีปัญหาความล่าช้าและขั้นตอนที่ไม่โปร่งใส การขาดการฝึกอบรมและเครื่องมือที่ทันสมัยส่งผลให้กระบวนการไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางในการปรับปรุงประกอบด้วยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น การพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างให้ทันสมัย และการจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการใช้งานระบบใหม่

พัชรินทร์ บัวทอง (2562) การศึกษาอุปสรรคในการบริหารจัดการพัสดุของหน่วยงานรัฐ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารจัดการพัสดุในหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะในด้านการใช้งานระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การศึกษานี้ใช้วิธีการสำรวจแบบสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานพัสดุในหน่วยงานรัฐ พร้อมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่พบ ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานรัฐเผชิญกับอุปสรรคหลายประการในการบริหารจัดการพัสดุ เช่น การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารพัสดุ ระบบการจัดการที่ไม่ทันสมัย และการไม่สามารถควบคุมการใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำไปสู่การใช้จ่ายที่เกินความจำเป็นและไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ การแก้ไขปัญหาเหล่านี้สามารถทำได้โดยการฝึกอบรมบุคลากรให้มีทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการบริหารพัสดุ การพัฒนาระบบข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและการกำหนดมาตรการการควบคุมการใช้จ่ายให้มีความเข้มงวดมากขึ้น

สริตา จันทรเพ็ชร (2562) ศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีในงานบริหารพัสดุภาครัฐ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีในงานบริหารพัสดุภาครัฐ โดยมุ่งเน้นที่ข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการพัสดุ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างและพัสดุ รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการบริหารงานพัสดุ ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาหลักที่พบคือ ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ รวมทั้งปัญหาความไม่เข้าใจในการใช้งานระบบเทคโนโลยีที่มีอยู่

ทำให้การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานพัสดุไม่เต็มประสิทธิภาพ การศึกษาเสนอแนะว่าควรจัดทำแผนการพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรให้เข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งควรสนับสนุนการใช้งานเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อลดการเกิดข้อผิดพลาดในการจัดซื้อจัดจ้าง

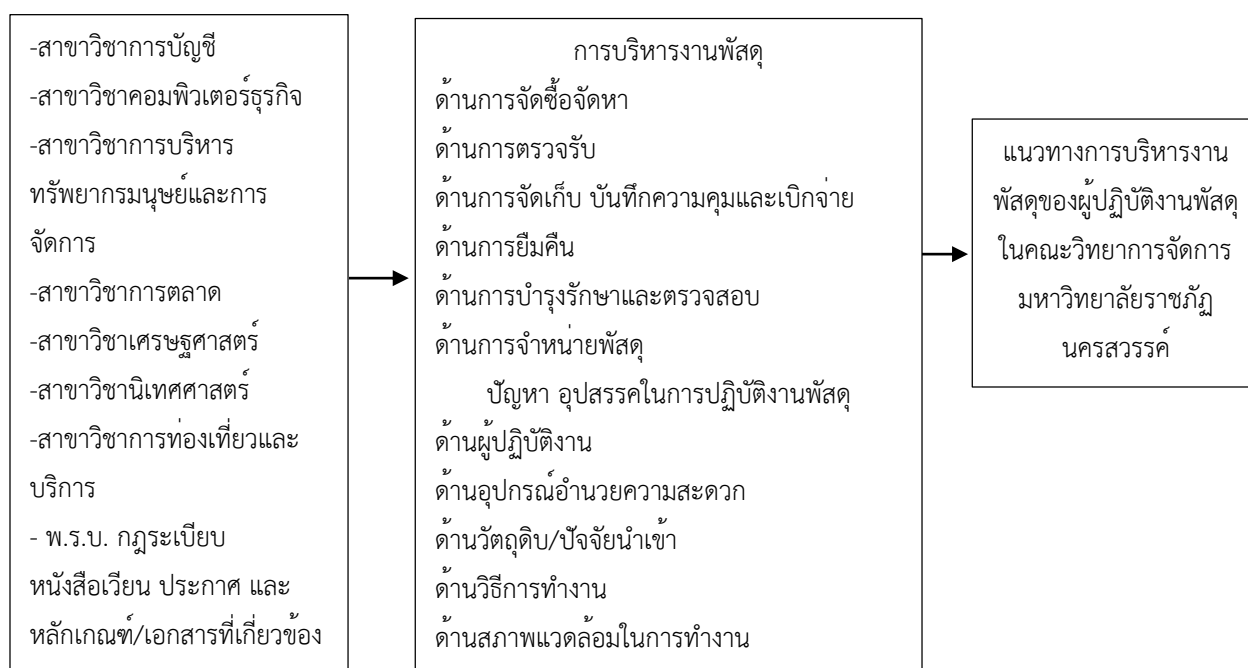
เกรียงไกร อุตสาหะ (2563) ศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการพัสดุในภาครัฐและสถาบันการศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการพัสดุในภาครัฐและสถาบันการศึกษา โดยมุ่งหวังที่จะระบุข้อบกพร่องและเสนอแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเหล่านี้ การศึกษาใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสำรวจข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานบริหารพัสดุในหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาหลายแห่ง โดยเน้นการวิเคราะห์การจัดการพัสดุที่เป็นประเด็นสำคัญ ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาหลักในการบริหารจัดการพัสดุในทั้งสองภาคส่วนคือ ขาดการตรวจสอบและการบูรณาการข้อมูลจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังพบว่า ระบบการจัดซื้อจัดจ้างในหลายหน่วยงานยังใช้ระบบเก่าที่ไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ แนวทางในการแก้ไขปัญหานี้คือ การพัฒนาระบบการจัดการพัสดุที่เชื่อมโยงข้อมูลจากทุกฝ่ายและการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการติดตามและตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อ

จิตติ กิจการ (2563) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการพัสดุในหน่วยงานราชการ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการกระบวนการบริหารจัดการพัสดุภายในหน่วยงานราชการ โดยมุ่งหวังที่จะประเมินผลกระทบและประสิทธิภาพของการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในหน่วยงานภาครัฐ การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุในหน่วยงานราชการ 50 หน่วยงานทั่วประเทศ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามถูกวิเคราะห์ด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษา พบว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการพัสดุในหน่วยงานราชการสามารถช่วยเพิ่มความโปร่งใสและความรวดเร็วในการดำเนินงาน โดยเจ้าหน้าที่สามารถติดตามสถานะการจัดซื้อจัดจ้างได้ทันทีจากระบบออนไลน์ นอกจากนี้ยังลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน ซึ่งทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและความโปร่งใสมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้นั้นยังพบว่า มีปัญหาการขาดแคลนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบจากเจ้าหน้าที่บางคน ทำให้ต้องมีการอบรมและสนับสนุนทางด้านเทคนิคเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านงบประมาณในการติดตั้งและบำรุงรักษาระบบ ซึ่งส่งผลให้การใช้งานยังไม่เต็มประสิทธิภาพในบางกรณี

วรรณช อ่อนนวม และชาร์ลส์ รุ่งธรรมสิงห์ (2566) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต้องเผชิญ รวมทั้งการสำรวจแนวทางในการแก้ไขปัญหาและเสนอแนะในการพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาครัฐส่วนกลาง การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ ผู้จัดการโครงการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประมูล และผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การ

สัมภาษณ์จะใช้ชุดคำถามที่ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เช่น กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ปัญหาในการทำงาน การขาดการฝึกอบรม และความยากลำบากในการจัดการพัสดุ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพบเจอมีหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ ประเภทข้าราชการ พนักงานประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ใน การศึกษานี้ ได้แก่ บุคลากรของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยแบ่งเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 49 คน และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน (กลุ่มงานเจ้าหน้าที่สำนักงานอธิการบดี, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ศึกษาได้เลือกตัวแทนมาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นตัวแทนบุคลากรของ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งบุคลากรออกเป็นสาขาวิชาที่สังกัดในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยจะสุ่มตัวอย่าง บุคลากรอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Random Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่

เกิดขึ้นในการดำเนินงานการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุจริงในระดับหลักสูตรและสำนักงานคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้แก่ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบริหารทรัพยากรมนุษย์และการจัดการ การตลาด) หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต หลักสูตรการท่องเที่ยวและบริการ และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต รวมถึงส่วนการบริหารของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็นจำนวน 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) ครอบคลุม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สังกัดสาขาวิชา/สำนักและประสบการณ์ทำงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานพัสดุในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้ปฏิบัติงาน ด้านอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ด้านวัตถุดิบ/ปัจจัยนำเข้า ด้านวิธีการทำงานและด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งลักษณะคำถามมีหลายตัวเลือก (Multiple choices question)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดซื้อจัดหา ด้านการตรวจรับ ด้านการจัดเก็บ บันทึกรวบรวมและเบิกจ่าย ด้านการยืมคืน ด้านการบำรุงรักษาและตรวจสอบ และด้านการจำหน่ายพัสดุ ซึ่งลักษณะคำถามมีหลายตัวเลือก (Multiple choices question) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert Scale)

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ครอบคลุม ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการดำเนินงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีหรือแนวทางการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุในคณะวิทยาการจัดการ ด้านการจัดซื้อจัดหา การตรวจรับ การจัดเก็บ บันทึกรวบรวมและเบิกจ่าย การยืมคืนการบำรุงรักษาและตรวจสอบ และการจำหน่ายพัสดุ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการเก็บจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาพัสดุของสาขาวิชาและสำนักงานคณบดีสังกัดคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ และรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ตอบกลับมา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive static) ได้แก่ (Frequency) ค่าร้อยละ

(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standardization) ของแต่ละข้อ จากแบบสอบถาม แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ให้คะแนนและสรุปผลการศึกษา

ผลการวิจัย

สรุปผลศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามกรอบแนวคิดการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 จากผลการศึกษา พบว่า การบริหารพัสดุในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์มีจุดแข็งหลายด้าน แต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคที่ต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ระบบการจัดซื้อจัดจ้างได้รับการดำเนินการตามกรอบแนวคิดของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 แต่ในทางปฏิบัติยังพบข้อจำกัดที่ส่งผลกระทบต่อความคล่องตัวของการดำเนินงาน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (90%) และมีระดับการศึกษาสูง โดยกลุ่มที่จบปริญญาเอกมีจำนวนมากที่สุด (43.33%) รองลงมาคือระดับปริญญาโท (36.67%) และปริญญาตรี (20.00%) กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี มีสัดส่วนสูงสุด (56.67%) สะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติงานด้านพัสดุเป็นงานที่ต้องอาศัยประสบการณ์ นอกจากนี้ ประสบการณ์การทำงานเฉพาะด้านพัสดุและการจัดซื้อวัสดุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มากกว่า 63.33% มีประสบการณ์เกิน 8 ปี ซึ่งหมายความว่าบุคลากรมีความเข้าใจในกระบวนการบริหารพัสดุอยู่แล้ว แต่ยังคงต้องได้รับการเสริมสร้างทักษะเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายและเทคโนโลยี

2. การปฏิบัติงานพัสดุ พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนเบิกจ่ายพัสดุตามกฎหมายในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.86) แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม การติดตามผลการจัดหาพัสดุยังอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) ซึ่งต้องได้รับการพัฒนา ด้านอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ระบบพัสดุที่ใช้ในปัจจุบันมีความทันสมัย และช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว (ค่าเฉลี่ย 3.49) แต่ยังคงต้องปรับปรุงระบบเชื่อมโยงข้อมูลให้มีความเสถียรมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.46) ด้านระบบวางแผนและการปฏิบัติงานพัสดุ การจัดทำแผนจัดซื้อจัดหา มีระดับความชัดเจนปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10) ซึ่งอาจต้องมีการพัฒนาแนวทางการกำหนดลำดับความสำคัญของพัสดุให้ชัดเจนขึ้น และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน บรรยากาศในการทำงานและพื้นที่จัดเก็บพัสดุ ยังคงต้องได้รับการพัฒนา เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (3.06) บ่งบอกถึงปัญหาด้านพื้นที่และความปลอดภัยของการจัดเก็บพัสดุ

3. ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการบริหารพัสดุ พบว่า 1) ด้านการจัดซื้อจัดหา ความเพียงพอของข้อมูลและงบประมาณ การวางแผนจัดซื้อจัดหาในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.57) อย่างไรก็ตาม ปัญหาหลักคือการจัดสรรงบประมาณที่ยังคงต้องปรับปรุงให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา (ค่าเฉลี่ย 3.50) โดยเฉพาะความหลากหลายของผู้ประกอบการ พบว่า จำนวนผู้ประกอบการที่สามารถเข้าร่วมการประมูลมี

จำนวนจำกัด ทำให้เกิดข้อกักรวเลื่องการแข่งชันและความโปรงใส (ค่าเฉลี่ย 3.56) การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างกับ SMEs การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ยังไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร แม้ว่าจะมีส่วนสูงถึงร้อยละ 30 ของงบประมาณ แต่ยังคงต้องมีการปรับปรุงด้านกระบวนการคัดเลือกและสนับสนุนให้ SMEs สามารถเข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างได้มากขึ้น 2) ด้านการตรวจรับพัสดุ ความเข้าใจของคณะกรรมการตรวจรับ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) ซึ่งจำเป็นต้องมีการอบรมเพิ่มเติม และกระบวนการตรวจรับและทดสอบพัสดุ แม้ว่าจะมีการตรวจสอบพัสดุที่ได้รับมา แต่การดำเนินการตรวจสอบและทดสอบยังไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างเข้มงวดเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.60)

สรุปผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตามกรอบแนวคิดการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 พบว่า การพัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพพนักงานด้านพัสดุให้สามารถปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีใหม่ๆ และแนวทางการบริหารจัดการซื้อที่ทันสมัย รวมถึงการอบรมด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เพิ่มระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยเสริมในการจัดการข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อลดข้อผิดพลาดและเพิ่มความโปรงใส เช่น ระบบติดตามสถานะการจัดซื้อแบบเรียลไทม์ และการใช้ซอฟต์แวร์จัดการพัสดุ อีกทั้งต้องมีการพัฒนาแผนบริหารพัสดุ โดยการวางแผนการติดตามและประเมินผลระบบพัสดุที่มีโครงสร้างชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดซื้อจัดจ้างมีความคุ้มค่าและเป็นไปตามแผนที่กำหนด รวมถึงการบริหารพื้นที่จัดเก็บพัสดุ ซึ่งต้องปรับปรุงโครงสร้างการจัดเก็บพัสดุให้มีระเบียบมากขึ้น โดยนำระบบการจัดเก็บแบบอัตโนมัติ (Automated Storage) มาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกในการค้นหาและเบิกจ่ายพัสดุ นอกจากนี้การเพิ่มมาตรการตรวจสอบภายในด้วยการตรวจสอบเอกสารและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดโอกาสของความผิดพลาด และสร้างความโปรงใสในการดำเนินงาน

จากผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานพัสดุในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีโครงสร้างและกระบวนการที่สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดบางประการที่ต้องได้รับการพัฒนา การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมจะช่วยให้เกิดความโปรงใสและประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบพัสดุขององค์กรในระยะยาว

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการศึกษา พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องในหลายประเด็น โดยเฉพาะหลักการบริหารพัสดุภาครัฐที่เน้นความโปรงใส มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 แนวคิดของ Schapper et al. (2006) ที่เน้นความโปรงใสในการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่ามีความเชื่อมโยงกับผลการศึกษาที่ระบุว่าระบบพัสดุมีความโปรงใส แต่ยังคงต้องปรับปรุงด้านความเสถียรของข้อมูล นอกจากนี้ งานศึกษาของ Klein (2017) ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีช่วยลดความซับซ้อนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง สอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ให้มีการนำระบบดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกและความแม่นยำ อีกทั้ง งานศึกษาของ บุษกร ศิริวิทยากร (2562) พบว่ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรการศึกษาภาครัฐยังคงมีปัญหาความล่าช้าและขาดความโปรงใส ซึ่ง

ตรงกับผลการศึกษาของผลการศึกษาที่พบว่าการตรวจรับพัสดุยังมีข้อบกพร่อง และต้องมีการพัฒนาระบบติดตามผลการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเน้นให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มทักษะในการบริหารพัสดุ ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเดียวกับผลการศึกษาของคณะวิทยาการจัดการ โดยพัชรินทร์ บัวทอง (2562) ได้ระบุว่าอุปสรรคสำคัญในการบริหารจัดการพัสดุของหน่วยงานรัฐคือการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และระบบการจัดการที่ไม่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของผลการศึกษาที่พบว่าการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการยังต้องพัฒนาในด้านการใช้เทคโนโลยีและการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรเพื่อลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้สอดคล้องกับงานศึกษาของ สรिता จันทรเพ็ชร (2562) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีในงานบริหารพัสดุภาครัฐ โดยเฉพาะการขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและความไม่เข้าใจในการใช้งานระบบ ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในผลการศึกษาเช่นกัน ดังนั้น การสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ในการใช้ระบบสารสนเทศจึงเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหา และเกรียงไกร อดุสาหะ (2563) ศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการพัสดุในภาครัฐและสถาบันการศึกษา และพบว่าการขาดการตรวจสอบและการบูรณาการข้อมูลจากหลายฝ่ายเป็นปัญหาหลัก ซึ่งตรงกับผลการศึกษาในผลการศึกษาที่พบว่าการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างยังมีข้อจำกัดด้านการติดตามและตรวจสอบข้อมูลพัสดุที่ได้รับการจัดซื้อจัดจ้าง สุดท้าย งานศึกษาของ จิตติ กิจการ (2563) ได้ชี้ให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถเพิ่มความโปร่งใสและความรวดเร็วในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผลการศึกษาที่ระบุว่า การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบันทึกผลการตรวจรับพัสดุจะช่วยลดความผิดพลาดและเพิ่มความโปร่งใสในการบริหารจัดการ

โดยสรุป จากการเปรียบเทียบกับแนวคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง พบว่าการบริหารพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีความสอดคล้องกับหลักการที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล แต่ยังมีจุดที่ต้องได้รับการพัฒนา เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบตรวจรับพัสดุ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของระบบพัสดุสมัยใหม่ได้ดียิ่งขึ้น จากการอภิปรายผลการศึกษา พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องในหลายประเด็น โดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใสและประสิทธิภาพของระบบพัสดุ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางจุดที่ต้องได้รับการปรับปรุง เช่น การตรวจรับพัสดุ และการใช้เทคโนโลยีให้มีความทันสมัยมากขึ้น การปรับปรุงในจุดเหล่านี้จะช่วยให้ระบบบริหารพัสดุมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะควรลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและปรับปรุงกระบวนการให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลและการติดตามผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2. คณะควรมีการจัดฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการบริหารพัสดุ

อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

3. คณะควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบอัตโนมัติมาปรับใช้ในการบริหารงานพัสดุให้มากขึ้น เช่น ระบบติดตามพัสดุนออนไลน์ ระบบการตรวจสอบ และรายงานผลอัตโนมัติ เพื่อเพิ่มความแม่นยำและลดข้อผิดพลาด

4. คณะควรเสริมสร้างมาตรการควบคุมภายในที่เข้มงวดขึ้น เพื่อให้การบริหารพัสดุมีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้อย่างง่ายดาย โดยการลดความผิดพลาดและความล่าช้าในการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จหรืออุปสรรคในการบริหารพัสดุ เช่น ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร และแรงจูงใจของบุคลากร เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของทีมงาน
2. ควรศึกษาและเปรียบเทียบกระบวนการบริหารพัสดุในหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อรวบรวมแนวทางและกลยุทธ์ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการบริหารพัสดุของมหาวิทยาลัย
3. ควรศึกษาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพและลดความซับซ้อนในกระบวนการบริหารพัสดุ
4. ควรศึกษาผลกระทบจากกฎหมายและนโยบายภาครัฐที่มีต่อกระบวนการบริหารพัสดุ และเสนอแนวทางในการปรับปรุงนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- กรกช อ่อนน้อม และฉาน เรืองธรรมสิงห์.(2562). ปัญหาและอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(2), 222-233.
- กระทรวงการคลัง. (2560). *ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนพิเศษ 210 ง วันที่ 23 สิงหาคม 2560.
- กรมบัญชีกลาง. (2560). *พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560.
- กลุ่มงานเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี. 2567. *อัตรากำลังข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยของคณะวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*.
- กาญจนา ศรีทอง. (2564). *การบริหารงานพัสดุในสถาบันการศึกษา: ปัญหาและแนวทางแก้ไข*. สำนักพิมพ์วิทยาการ.
- เกรียงไกร อุตสาหะ. (2563). ปัญหาในการบริหารจัดการพัสดุในภาครัฐและสถาบันการศึกษา. *วารสารการบริหารจัดการรัฐกิจและการเมือง*, 11(4), 45-60.

- จิตติ กิจการ. (2563). การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการพัสดุในหน่วยงานราชการ. *วารสารนวัตกรรมการศึกษา*, 12(2), 55-68.
- ชินวัฒน์ สุนทรา. (2564). การบริหารงานพัสดุในภาครัฐ: ปัญหาและแนวทางการพัฒนา. *วารสารการบริหารจัดการรัฐกิจและการเมือง*, 23(2), 45-60.
- บุษกร ศิริวิทยากร. (2562). การปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในองค์การการศึกษาภาครัฐ. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 17(1), 45-60.
- พัชรินทร์ บัวทอง. (2562). การศึกษาอุปสรรคในการบริหารจัดการพัสดุของหน่วยงานรัฐ. สำนักพิมพ์การบริหาร.
- ประจักษ์ ศรีจำปา. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตพื้นที่อำเภอแม่ใจจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ราวรรณ สุนาโพธิ์. (2565). ปัญหาในการปฏิบัติงานระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
- วรรณช อ่อนนวม และ ชาร์ลส์ รุ่งธรรมสิงห์ (2566). ปัญหาและอุปสรรคของผู้ที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง. *วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง*, 30(2), 123-138.
- วารี แวนแก้ว. (2561). ความเป็นมาเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง. สืบค้นวันที่ 20 มิถุนายน 2567, จาก <http://supply.rid.go.th/e-learning/index.php/2018-07-08-09-40-06/2-uncategorised/23-2018-07-14-03-45-00>
- สริตา จันทร์เพชร. (2562). ปัญหาการใช้เทคโนโลยีในงานบริหารพัสดุภาครัฐ. สำนักพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชาติ สกลนา. (2557). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานพัสดุใน ศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุภารัตน์ บาลนาคม. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เอกราช นิลพัฒน์. (2558). การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานพัสดุตาม ความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Klein, K. (2017). *Values-based food procurement in hospitals*. PhilPapers.
- Schapper, P. R., Malta, J. N. V., & Gilbert, D. L. (2006). An analytical framework for the management and reform of public procurement. *Journal of Public Procurement*, 6(1/2), 1-26.

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ชื่อเรื่อง

Title

- ชื่อเรื่อง ภาษาไทยขึ้นต้นก่อน กรณีชื่อเรื่องยาวมากกว่า 1 บรรทัด ให้เขียนแบบสามเหลี่ยมหัวกลับ
- ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษให้ขึ้นต้นคำด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และตามด้วยตัวอักษรพิมพ์เล็กในทุก ๆ คำ

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³

Author¹, Author² and Author³

สังกัด¹

สังกัด²

สังกัด³

Affiliation¹

Affiliation²

Affiliation³

E-mail: ¹; ²; ³

Tel.....

บทคัดย่อ (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

- นำเสนอให้กระชับ เน้นประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ โดยสรุปสาระสำคัญของบทความตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม
- ใช้ภาษาแบบทางการ แสดงเฉพาะเนื้อหา ไม่แสดงความรู้สึก อารมณ์ หรืออคติ ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ควรใช้ “เทคนิคของการใช้คำ” เพื่อประโยชน์ในการค้นหาคำย่อให้พบได้ง่ายที่สุด
- ความยาวประมาณ 250 คำ

.....
.....

คำสำคัญ (16 Point Bold) : 16 Point

นำเสนอโดยเลือกใช้คำที่มีอยู่ในวัตถุประสงค์ของบทความที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องของบทความ และเป็นคำที่นิยมใช้ เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านที่สนใจค้นพบบทความ จำนวน 3-5 คำ

Abstract (16 Point Bold) ภาษาอังกฤษ

.....16 Point

- นำเสนอให้กระชับ เน้นประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ โดยสรุปสาระสำคัญของบทความตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม
- ใช้ภาษาแบบทางการ แสดงเฉพาะเนื้อหา ไม่แสดงความรู้สึก อารมณ์ หรืออคติ ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ควรใช้ “เทคนิคของการใช้คำ” เพื่อประโยชน์ในการค้นหาบทความให้พบได้ง่ายที่สุด ความยาวประมาณ 250 คำ

Keywords (16 Point Bold) : 16 Point

นำเสนอโดยเลือกใช้คำที่มีอยู่ในวัตถุประสงค์ของบทความที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องของบทความ และเป็นคำที่นิยมใช้ เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านที่สนใจค้นพบบทความ จำนวน 3-5 คำ

บทนำ (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอเนื้อหาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านสู่เนื้อเรื่อง ให้เห็นความสำคัญ และสร้างบรรยากาศให้น่าติดตามต่อไป ควรเขียนให้กระชับตรงประเด็น ไม่ยืดเยื้อ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง โดยจับประเด็นจากชื่อเรื่องแล้วนำไปสู่บริบท เนื้อหา ในส่วนนี้สามารถกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของบทความ ที่มาของบทความ ขอบเขตของบทความ อาจมีคำจำกัดความหรือนิยามที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (16 Point Bold)

.....
.....16 Point

นำเสนอให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือประเด็นที่เขียน จัดวางโครงสร้างเนื้อหาและจัดลำดับให้เหมาะสม
เนื้อหาสาระควรมีความต่อเนื่องกัน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูล และอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

กรอบในการวิเคราะห์ (16 Point Bold)

.....
.....16 Point

นำเสนอกรอบในการวิเคราะห์ที่ได้จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในรูปแบบภาพ หรือข้อความอันเป็น
ใจความสำคัญที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ (16 Point Bold)

.....
.....16 Point

นำเสนอให้เป็นไปตามหลักการ ทฤษฎี ตามกรอบในการวิเคราะห์ มีหลักฐานการอ้างอิงอย่างถูกต้องตาม
หลักวิชาการ มีความเป็นเหตุเป็นผล

บทสรุป (16 Point Bold)

.....
.....16 Point

นำเสนอสรุปประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความ โดยการเลือกประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความนั้นมาเขียน รวมไว้
อย่างสั้น ๆ ทำย่อบท หรืออาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดมีความสำคัญอย่างไร สามารถ
นำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป หรือ อาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทิ้ง ทำยกระตุ้น
ให้ผู้อ่านไปแสวงหาความรู้เพื่อคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิเคราะห์สำหรับนำไปใช้ในเชิงทฤษฎีและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

การเขียนเอกสารอ้างอิงใช้ตามรูปแบบ APA Style (7th ed.) มีวิธีการ ดังนี้

- การเรียงลำดับรายการอ้างอิง รายการอ้างอิงที่เป็นภาษาไทยให้เรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ ก-ฮ
- รายการอ้างอิงที่เป็นภาษาอังกฤษให้เรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ A-Z เรียงลำดับตามอักษรตัวแรกของชื่อสกุลของผู้แต่งคนแรก หากตัวแรกซ้ำกันหรือมีส่วนแรกเหมือนกัน ให้เรียงตามตัวอักษรตัวถัด ๆ ไป
- การอ้างอิงในเนื้อหา เรียงลำดับตามอักษรตัวแรกของชื่อ-สกุลของผู้แต่งคนแรก โดยให้ชื่อผู้แต่งที่เป็นอักษรภาษาไทยขึ้นต้นก่อนเรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ ก-ฮ และตามด้วยชื่อสกุลของผู้แต่งคนแรกอักษรภาษาอังกฤษเรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ A-Z

- การใช้คำย่อในการอ้างอิงภาษาอังกฤษ ใช้แนวทางตามรูปแบบ APA Style (7th ed.)
- การใช้คำย่อและสัญลักษณ์ทางสถิติ ใช้แนวทางตามรูปแบบ APA Style (7th ed.)
- การเขียนอ้างอิงประเภทหนังสือ (Book)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- การเขียนอ้างอิงประเภทวารสาร (Journal)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรกถึงหน้าสุดท้าย

ของบทความ.

- การเขียนอ้างอิงประเภท ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (Dissertation/Thesis)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. หลักสูตรปริญญา, มหาวิทยาลัย.

ตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ชื่อเรื่อง

Title

1. ผู้เขียน, 2. ผู้เขียน และ 3. ผู้เขียน

Author¹, Author² and Author³

สิ่งกีดขวาง

สิ่งกีดขวาง

สั่งกัก

Affiliation¹Affiliation²Affiliation³

E-mail: ¹ _____; ² _____; ³ _____

Tel.....

บทคัดย่อ (16 Point Bold)

.....16 Point

- นำเสนอภาพรวมของเนื้อหางานทั้งหมด ครอบคลุมสาระสำคัญของผลการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการอ้างอิง และดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม ใช้ข้อเท็จจริง
- ระบุนวัตกรรมส่งเสริของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิจัย และคุณค่าของการวิจัย
- ใช้ภาษาแบบทางการ แสดงเฉพาะเนื้อหา ไม่แสดงความรู้สึก อารมณ์หรืออคติไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ควรใช้ “เทคนิคของการใช้คำ” เพื่อประโยชน์ในการค้นหาคำย่อให้พบได้ง่ายที่สุด
- ความยาวประมาณ 250 คำ

คำสำคัญ (16 Point Bold) : 16 Point

- นำเสนอโดยเลือกใช้ตัวแปรที่ศึกษาที่เกี่ยวข้องกันกับงานวิจัย หรือคำที่เป็นชื่อเรื่องการวิจัย เป็นคำที่นิยมใช้ เพื่อให้ผ่นสนใจงานวิจัยสืบค้นเจอ จำนวน 3-5 คำ

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

Abstract (16 Point Bold) ภาษาอังกฤษ

.....16 Point

- นำเสนอภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด ครอบคลุมสาระสำคัญของผลการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการอ้างอิง และดึงดูดให้ผู้อ่านอยากอ่านเนื้อหาฉบับเต็ม ใช้ข้อเท็จจริง
- ระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิจัย และคุณค่าของการวิจัย
- ใช้ภาษาแบบทางการ แสดงเฉพาะเนื้อหา ไม่แสดงความรู้สึก อารมณ์หรืออคติไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ควรใช้ “เทคนิคของการใช้คำ” เพื่อประโยชน์ในการค้นหาคำย่อให้พบได้ง่ายที่สุด
- ความยาวประมาณ 250 คำ

Keywords (16 Point Bold) : 16 Point

- นำเสนอโดยเลือกใช้ตัวแปรที่ศึกษาที่เกี่ยวข้องกันกับงานวิจัย หรือคำที่เป็นชื่อเรื่องการวิจัย เป็นคำที่นิยมใช้ เพื่อให้ผู้สนใจงานวิจัยสืบค้นเจอ จำนวน 3-5 คำ

Type of Article: Research Article

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอโดยใช้ภาษาแบบทางการ เป็นแบบแผน เลือกใช้คำที่ถูกต้องตามหลักภาษาและค่านิยมของคำ ใช้คำให้เกิดความหมายตรงประเด็น ไม่ซับซ้อน อ่านแล้วเข้าใจทันที การแปลคำศัพท์จากต่างประเทศควรตรวจสอบความนิยมและใช้ความหมายเดียวกันตลอดบทความ เช่น Organization พบ แปลเป็นไทยว่า องค์กรหรือองค์การ เป็นต้น และภายในหนึ่งย่อหน้าควรมีใจความสำคัญประเด็นเดียว เป็นเอกภาพ และต้องอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

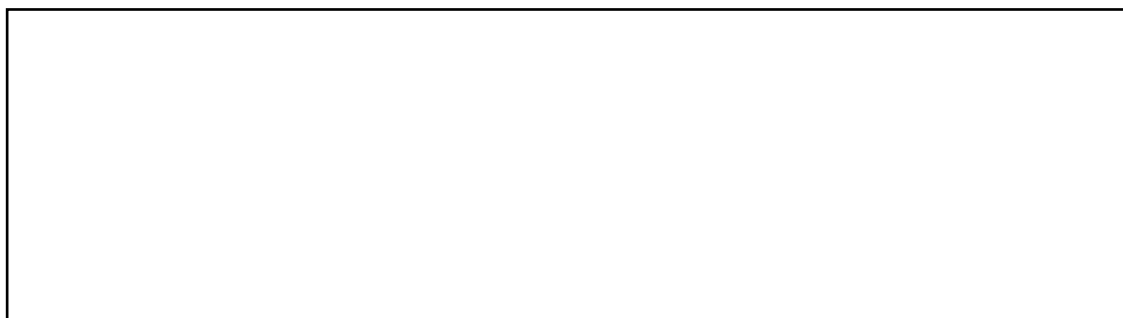
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

- นำเสนอแนวคิดและทฤษฎีให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยพอสังเขปของตัวแปรทุกตัว และ จำเป็นต้องอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้หลีกเลี่ยงการ "อ้างอิงใน" หรือการอ้างอิงต่อ ๆ กันมา ควรใช้ต้นฉบับมาอ้างอิง
 - นำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการอภิปรายผล
 - นำเสนอให้มีความสัมพันธ์กันทั้งแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กรอบแนวความคิด ที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

ระเบียบวิธีวิจัย (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

นำเสนอโดยอธิบายวิธีดำเนินการวิจัย ประชากรและตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ควรอ้างอิงเจ้าของทฤษฎีที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยตรง หลีกเลี่ยง การอ้างอิงต่อ ๆ กันมา เขียนให้กระชับ นำเสนอเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทความ

.....
.....
.....

ผลการวิจัย (16 Point Bold)

.....
.....16 Point
.....

นำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์โดยอาจจะมีการนำเสนอในรูปแบบ ตาราง และการ แปลความหมายอย่างกะทัดรัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตัวอย่างการนำเสนอในรูปแบบตาราง

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อความ	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย

อภิปรายผลการวิจัย (16 Point Bold)

.....16 Point

- สรุปสาระประเด็นสำคัญ และอภิปรายผลในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานวิจัยให้ครอบคลุมตาม วัตถุประสงค์ หากมีสมมุติฐานของการวิจัยควรอภิปรายรายชื่อ ข้อค้นพบที่ขัดแย้งหรือสอดคล้องกับ งานวิจัยของงาน
- อภิปรายข้อจำกัดและข้อบกพร่องในการวิจัย รวมถึงการอภิปรายคุณประโยชน์ของงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ (16 Point Bold)

.....16 Point

นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยสำหรับนำไปใช้ในเชิงทฤษฎีและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

การเขียนเอกสารอ้างอิงใช้ตามรูปแบบ APA Style (7th ed.) มีวิธีการ ดังนี้

- การเรียงลำดับ ให้เรียงลำดับตามตัวอักษร ตั้งแต่ ก-ฮ แล้วตามด้วย A-Z
- การเขียนอ้างอิงประเภทหนังสือ (Book)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- การเขียนอ้างอิงประเภทวารสาร (Journal)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรกถึงหน้าสุดท้าย

ของบทความ.

- การเขียนอ้างอิงประเภท ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (Dissertation/Thesis)

ชื่อ นามสกุล ผู้แต่ง. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. หลักสูตรปริญญา, มหาวิทยาลัย.

ชมรม นวัตกรรมแห่งสหวิทยาการ

อาคารคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398 หมู่ 9 ต.นครสวรรค์ตก จ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000
โทรศัพท์ 056-219100 ต่อ 2400 โทรสาร 056-882707
Email: fmsnsru@nsru.ac.th
<https://ms.nsr.ac.th>

